SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 9 TERÇ.
TELÈFON
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2.298

ANY X.-NUM. 3,128 — BARCELONA, DIMARTS 7 D'OCTUBRE DE 1913 — UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

Per la Mancomunitat

Catalunya, parlarà

La política d'Espanya travessa un període de pregón trasbals. Rès hi ha segur, tot trontolla. Pel camí que's va, la monarquía no sabrà aviat per on decantar-se, ni on apoiar-se. El partit lliberal està completament desfet o va en camí de desfer-se; el conservador té davant seu les ires de bona part del poble.

El comte de Romanones s'aguanta en el poder contra totes les agressions dels dissidents. Però no pot assegurar-se lo que succeirà quan al 25 o 27 d'aquest mes s'obrin les Corts. Li serà favorable la votació que provocarà al voltant del projecte de Mancomunitats? Es difícil assegurar-ho. Els dissidents extremen la seva oposició; tracten al president del ministeri com el puguin tractar els més encarnitzats dels séus adevrsaris. La caiguda d'En Romanones sería la caiguda del partit lliberal. En García Prieto i En Montero Rios no poden governar, havent-se declarat contra la Mancomunitat, o siga contra Catalunya.

I què farien de la Mancomunitat els que vinguin rera dels lliberals? Això ja no és tant difícil saber-ho. L'odi a les coses catalanes s'imposaría. Una vegada més serien defraudades les nostres llegítimes esperances.

Manca ara saber com es pendràn aquesta vergaçada, si arriba a venir, tots els catalans. La qüestió de la Mancomunitat no és ja cosa d'uns partits catalanistes, és cosa de tot Catalunya. I ja se sab com les ofenses que's fan a la col·lectivitat tenen la virtut de revoltar a tots els catalans, sense distinció d'idees.

Quan arribi l'hora de parlar hi serem tots: el regionalista, el jaumí, el radical, el federal nacionalista, el dinàstic, tots en conjunt, o des del seu camp. Aquell que en un moment tant trascendental per a la patría es pronunciés contra les seves aspiracions, el que fes el jòc dels centralistes de Madrid, s'inutilitzaría per a governar i tindría tots els justos odis dels catalans.

La premsa comença a dir ja el seu parer sobre aquest afer tant de vida o mort. Comença a cridar-se l'atenció de la burla que's vol fer a Catalunya. Per ara són quatre els diaris barcelonins que's posen davant dels odis anticatalans, demà seràn uns més.

«La Tribuna», que no és pas un periòdic afecte a les coses de catalanisme, recordant-se que és català, publica un article sobre la Mancomunitat que acaba així:

«He aquí, pues, que podemos volver a empezar en Cataluña la interminable tarea de Sísifo: de procurar estudiar una fórmula descentralizadora de la administración pública que permita que se expansionen las aspiraciones autonomistas de la región.

¿Cuándo acabará esta ingrata labor que no pasa nunca de preparatoria?

¿Cuándo llegará a cristalizar en una ley, la más leve de las aspiraciones de los regionalistas catalanes que ven pasar los años, los Gobiernos y los proyectos sin resultado alguno favorable a sus deseos?»

Aquesta tasca preparatoria, aquest constant demanar inútilment al centralisme que se'ns concedeixin algunes de les nostres demandes, ha d'acabar-se d'una vegada i s'acabarà. Fa ja massa temps que demanem com qui demana almoina. Es l'hora de demanar com demanen els pobles vírils que's veuen continuament burlats en les seves afeccions més cares; com demanen els pobles que saben el preu de la seva dignitat.

Catalunya, parlarà. Quan parli veuràn els nostres enemics que no és Barcelona sola que vol la Mancomunitat, sinó que és tot el nostre poble que la vol.

Repetim que ja estem cansats de que se'ns tracti com un poble que ells creuen masell. Catalunya, parlarà; Catalunya, deu parlar.

* * *

Reunió de representants

A les quatre d'ahir tarde es reuniren en la Sala de sessions del Palau de la Generalitat els tres presidents de les Diputacions de Barcelona, Lleida i Girona (el de Tarragona va excusar l'assistencia), els repnesentants de's grupus polítics, senadors senyors Junoy i Roig i Bergadà i els diputats senyors Cambó i Pere Corominas.

La sessió fou llarga, donant-se al final d'ella als periodistes la següent nota oficiosa:

Reunits els presidents de les Diputacions catalanes, després de consultar als parlamentaris que han de formar part de les comissions dictaminadores sobre'l projecte de Mancomunitats, s'han ocupat de la situació creada a l'esmentat projecte, en el qual té posades tantes esperances Catalunya.

Per la responsabilitat que sobre'ls presidents referits fa pesar la confiança amb que han comptat sempre, tant de les respectives Corporacions, com de l'opinió general catalana, entenen del seu dever no amagar les dificultats que avui venen a entrebancar el projecte de Mancomunitats, i la necessitat d'evidenciar altre cop, però en forma més solemnial i decisiva que'ls altres, la voluntat de Catalunya d'aconseguir aquesta reivindicació tantes vegades promesa i tantes vegades ajornada.

Per això ha accordat convocar a tots els diputats provincials de Catalunya, a fí de que junts en el Palau de la Generalitat, puguin ratificar la seva adhesió al principi de les Mancomunitats; i als diputats a Corts i senadors, per a que puguin recullir els accords i la voluntat de les Diputacions.

L'Assamblea es reunirà el dia 24 del corrent mes.

Piperacina MIDY
GOTA . REUMATISMO

ECOS

ES JA PASSAT mig-día al port; poc a poc un home deambula pel costat d'una llarga filera de veixells. Molts són coneguts. Hi han el «Bellver» i el «Miramar»; hi han el «Monte Toro», el «Canalejas», el «Vicente Sanz», l'inevitable canoner; els imprescindibles barquets de la Tabacalera perseguidors del frau i moços d'esquadra de la mar salada.

Hi ha el barco noruec, pudint a bacallá.

De sobte, un bastiment enorme et para els passos. Es anglés, té un nom estrafalari, i batejat a Cardiff.

Sis pessarel·les l'uneixen amb els magatzems, sostingudes per un coixí de sacs veçant el grá. La seva carcaça s'aixeca enorme; pam a pem, a mida que'ls nostres camalics buiden de son sí les tonelades de blat de moro. Passat mig-día, reposa del seu part, que finirá a la tarde.

Els tripulants abocats a la borda paleixen el dinar, abundós segurament. Arriben unes velles amb escombretes i cabacets; tot seguit es posen a la taleia. Aquesta és recollir la pols i amb ella els grans perduts. Les velletes, assemblants a gallines, picotegen per entre la pols. Peró són gallines velles; no fan ous, no val ni la pena de matar-les.

Els mariners vinguts un no sab si de Australia, si del Plata, si d'Odessa, els tiren céntims. Que hi trobin un tall entre'ls granets! Elles els cullen. Examinats, mogudes per la natural estranyesa, es creuen burlades: són uns céntims extranys.

El qui això escriu els descambía i es troba amb la butxaca plena de peces que no passen. — M. REI.

—o—

POBRE «capitán» Gabarró!

Nosaltres l'havíem admirat vestit amb el seu trajo d'aeronauta en bombes plenes de fum, quan la processó de la Barceloneta.

Algún diumenge a la tarde els crits de: la bomba! la bomba! ens havíen fet aixecar els ulls al cel. El «capitán» Gabarró, graciosment ens saludava amb son capell de xarol.

Amb tot, més ens plavía en la processó Tivat, el berret al clatell, els pantalons planxats, la gran atxa a la ma, precedit per un Sant Josep i seguit d'una Madalena, era senzillement admirable.

En molts pocs anys, van tres de capitans que moren. No vá en lloc clássic d'enjegar la bomba és el Torín.

El que va tenir la culpa, es diu del Manteca». Volía ésser capitá. No va mancar més que mentres En Gabarró es desfeia'l cap, ell saludés al públic amb el mocador.

—o—

EN «Xenius» está predicant als joves el decáleg de l'aristocracia. Avui un drapaire ens ha fet recordar les lliçons de la nova assignatura per a ús d'adolescents sense penes propies ni preocupació per les agenes. ¿Un drapaire? Sí, ¿per qué no? Un drapaire pot molt bé ésser un deixeble aristocrátic.

Condueix un carret que sembla de criatura, tirat per un ase minúscul amb el nas brut de fer de gos en els pilots d'escombraries. El drapaire porta també brut el nas i les galtes i el front i les mans i quan s'alça dret extén els braços, amb els perracs del gec i les calces, recullits en caus infectes, apareix com un espantall.

Peró aquest home en la fortalesa de brutícia, damunt de totes aquelles desferres domèstiques hi ha clavat una bandera que se la deu estimar molt perqué és neta. La bandera no és pas arbitraria, ni procedeix de la desfeta d'un pis o del recó d'una botiga. Es la bandera espanyola i al mig, apartant la meitat de l'ensenya, l'escut de les quatre barres. Ja, ja sabem que tenen els drapaires la vella costum d'embanderar els seus carros, més amb ella demostren que hi ha en elles un desig d'idealitat i una ansia estética. Sembla que'ns diguin: «No tot és fruita a la terra, amics, i entre'ls pots de conserva esbotzats, les robes esparracades, els papers vells, els ferros rovellats, les ampolles trencades, es bada la pulcritut d'una bandera que té per a nosaltres la confortació d'una bellesa clavada damunt la misena de lo desfet i l'alegría de proclamar carrer avall, que dintre d'un drapaire hi ha una ánima i en l'ánima un ideal d'ascensió.»

El nostre drapaire posseía indubtablement aquesta aspiració aristocrática i potser, potser, arribava a concretar-la. La bandera era la de l'ideal, la dels aristócrates de Catalunya. Les quatre barres fent de cor en l'estandart d'Espanya. El drapaire amo del burret amb el nas brut, será imperialista, será civilista, será cultural, será constructiu, será intervencionista, será ¡qui sab! será de la Lliga Regionalista. I de segur que empés pel seu afany de superiorització, a estones perdudes, mentres baixen — sí, sí, una mica «degoutant» això — les escombraries, llegirá a En Benedeto Croce.

Perqué l'aristocracia «dernier cri» está a l'alcanç del drapaire que passa.

—o—

DERNIER CRI», com els dels que a França canten, portant al cap a molts drapaires intel·lectuals, la «marche Lorraine».

«La Veu» ho afirma. Per cantar-se a Tolosa «La Tuluseno», per entonar els veins de Saint-Jean-Picol-de-Port l'himne basc i no pas la Marsellesa, himne oficial, aquesta en la veina república ja no s'estila. «Le dernier cri de la mode», el renaixement patriótic, imposa la «Marche Lorraine».

«Le dernier cri de la mode», la marxa lorenesa? Sí, vaja, com el «tango» argentí.

UNA DE LES hermoses comedies catalanes, i no diem la més hermosa per a no insurreccionar susceptibilitats, «L'endemá de bodes», d'En Pous i Pagés, está a punt d'acabar d'ésser traduida per l'«Amichatis», el qual escribint per igual el castellá i el catalá, aconseguirá una traducció perfecta. Hi ha la seguretat de que aquest mateix hivern será representada a Madrid.

De l'ensenyament en català

«El Progreso» encara vol insistir en la seva afirmació de que l'adopció del català en l'Escola Elemental del Treball és un acte d'exclusivisme catalanista. Li hem demostrat que està establert en moltes terres d'Europa l'ensenyament en la llengua de cada país dins els Estats plurilingües. I això ho defensen els partits d'esquerra, els homes avançats. Totes les lleis que han assegurat a Flandes els drets de la llengua flamenca han tingut els vots dels lliberals i dels socialistes. En un Estat unitari com la Bèlgica, les provincies flamenques han obtingut una completa autonomía lingüística. L'ensenyament se dóna exclusivament en llengua flamenca, tant en les escoles primaries, com en les superiors, com en les tècniques i professionals. Totes les corporacions públiques de Flandes tenen el flamenc com a idioma oficial. I això que allà hi han nombrosos habitants de llengua francesa. Aqueix terrible «exclusivisme» és sostingut i aplaudit per les esquerres. I és que creuen que no és exclusivisme, sinó llibertat.

Malgrat tot lo que hem dit sobre aqueix punt, «El Progreso» encara gosa a escriure que: «EL POBLE no nos ha citado ni puede citarnos ningún país que encontrándose en iguales condiciones que Cataluña se permite lo que intentan hacer con la Escola Elemental del Treball.» No caldría que tornéssim a repetir lo que ja hem dit. Però, com que «El Progreso» no vol entendre-ho, li repetirem que la Diputació té dret perfecte a introduir l'idioma català en les institucions que d'ella depenen. Ningú podrà demostrar lo contrari. Que en les condicions actuals no poden realitzar-se moltes de les nostres aspiracions nacionalistes en materia de llenguatge, prou que ho sabem. Però ja hem dit que precisament per això aspirem a modificar essencialment tals condicions. Per alguna cosa som autonomistes i tenim l'autonomisme en el nostre cor, no en un barretol.

Que sostenim la bona doctrina en aquest punt, ho prova la cita d'En Pí i Margall que férem l'altre dia: «Tant en lo oficial com en lo privat, s'ha d'emplear la llengua que s'usi en la regió on visquem.» A aquestes paraules categòriques, contundents com una martellada, «El Progreso» contesta amb la següent enorme incongruencia:

«¿Es que el artículo que cita EL POBLE se escribió en catalán? Pí y Margall, cuyo texto ponen como lema, les aplasta. Ha sido el mejor cultivador del castellano a diferencia de los que no saben escribirlo correctamente, más que por otra cosa, por deficiencias de educación.»

Contra un tal argument no hi ha rèplica possible. Un hom cau d'esquena, estenallat. ¿Es possible que'l confrare hagi escrit seriosament les ratlles copiades?

D'altra banda, ¿no s'adona «El Progreso» de la flagrant contradicció en què incorre? Primer deixa entendre que accepta l'oficialitat del català a Catalunya per a quan aquesta sigui autònoma. I més avall torna amb allò de que s'ha de ensenyar en castellà perquè hi ha aquí gent que no són catalans. ¿Es que per ventura aqueixa gent no hi seràn quan sigui autònoma Catalunya? ¿Es que aleshores apendràn el català per miracle? ¿Es que no serà ja exclusivisme ensenyar en català? Si «El Progreso» accepta el pensament de En Pí, tots els séus pobres arguments de quincalla queden a troços. Si no l'accepta, queda en evidencia el seu antiautonomisme, el seu castellanisme dominador i absorvent. En què quedem, doncs?

En quant a les histories que ens conta el confrare de l'Escola Elemental del Treball, hem de dir-li que no tenen rès que veure amb el tema que hem tractat. Nosaltres no hem fet més que aplaudir l'adopció de la llengua catalana. Cas que en altres qüestions hi hagués a l'Escola coses censurables, ben francament les censuraríem.

El descans dominical

Ahir ens visità una comissió, demanantnos la publicació de lo següent:

«Ahir visità al Governador civil, la Comissió Permanent Pro Descans Dominical, per a saludar-lo amb motiu del séu retorn, i alhora, recordar-li i pregar-li renovi al ministre de la Governació, el prec dels dependents per a que'ls pactes contraris a la festa dominical, siguin resolts en Justicia.

El governador, no rebè pas com calía als comissionats, ni atengué la petició tant justament formulada, confonent l'objecte d'aquells, amb els incidents sobre el tancament a les vuit. Clar que'ls de la comissió, insistiren en significar a la nostra primera autoritat civil, que'l séu objecte, era fer-lo coneixedor del disgust dels dependents, perquè no obstant i les promeses fetes pel ministre de la Governació, els pactes no's resolen i aquest disgust augmenta entre la dependencia de tal manera, que la Comissió Pro Descans Dominical, tèm no poguer aturar la seva indignació.

Veurem, doncs, això dels pactes, entretinguts inútilment pel terme d'un any, a què portarà, si ja de bon entuvi i de tant desconsiderada manera, se desatèn per la primera autoritat civil, una visita de cortesía i un preo en oportunitat de la mateixa.»

El miting de la J. F. N. R. de Reus

El prop passat dissabte, a les deu de la vetlla, tingué lloc al F. R. N. de Reus, el miting organitzat per la Joventut de nostre partit.

El local estava plenissim. El senyor Massaguer, president de la nova entitat, obrí l'acte, excusant a don Oriol Martorell, qui no pogué assistir-hi, i cedint la presidencia al senyor Pi i Suñer, de la Joventut de Barcelona.

El senyor Borràs feu ús de la paraula, atacant a la política del Govern, a conseqüencia de la qual ens veiem envoltats en la guerra del Marroc. Recordà que en altres paisos les Joventuts se fan sentir i arriben a influir en la seva marxa política, mentres que a Espanya, se procura ofegar la seva energía. Feu vots per a que canvfi tal estat de coses i poguem assolir els desitjats ideals de nostre partit.

El regidor senyor Recasens començà son parlament manifestant que en un acte de joventut no hi podía faltar la seva veu entusiasta.

Recordà que un il·lustre home públic, digué que per damunt de la política, deuen estar-hi la moralitat i la ciutat, recomanant als joves aquestes paraules i dient-los-hi que la moral política era la primera virtut de l'home público, lo que més deu tenir-se en compte en la vida dels partits.

El senyor Cavallé, regidor, exposà quant a son entendre, deu constituir la tasca dels joves ,als qui encomanà que fugin de la política local, de les qüestions petites on no's defensen generalment els ideals, sinó personalismes i punts de vista migrats, enfonzant-se en tota mena de lluites incivils.

Feu vots per a que més que de política general espanyola, s'ocupin els joves de Catalunya no oblidant la propaganda fermanent nacionalista.

Evocà la joventut catalana de fa uns quants anys, dedicada a desvetllar la poesía, els cants populars, les manifestacions totes del nostre poble, el qual necessita dels joves purs i entusiastes.

Recordà la feina que cal fer, doncs Catalunya, malgrat les lluites que ha sostingut, no ha assolit rès de lo que vé demanant temps i temps.

El diputat provincial senyor Borrell encoratjà als organitzadors, dient-los-hi que persistissin en la seva campanya, i anessin a predicar pels pobles de la provincia els séus ideals, puix hi ha veritable necessitat de fer compendre nostre programa.

Recomanà que procurin els joves allunyar-se dels partits espanyols per sistema, declarant-se partidari d'aquella teoría sostinguda per En Pí i Margall al dir que unions permanents no convenen i tot lo més són necessaries coalicions.

Finí son parlament demanant a l'element que comença a lluitar una gran tenacitat i persistencia en la seva propaganda.

El senyor Pí i Suñer saludà a la Joventut de Reus, romàntica i batalladora, en nom de la de Barcelona. Digué que volía parlar de l'ideal republicà i nacionalista del nostre partit.

Explicà l'influencia del medi ambient sobre'ls pobles, mercès al qual, Catalunya, posada en contacte amb el món i les noves idees, és essencialment lliberal, tenint tot partit republicà una base fermíssima en nostra raça. Digué que a Madrid era possible que homes republicans, poc entusiastes i conseqüents, fessin traició a tota una vida de propaganda d'ideals, però que això no succeiría en nostra terra, on batega l'esperit franc de les democracies pures. Incità als joves a lluitar sense desfalliments ,malgrat no s'aconseguís per ara quant volem, puix la consecució d'un programa polític implica un interminable seguici d'esforços innominats, de tot el poble, on cadascú coopera segons les seves forces.

Parlà després de la propaganda nacionalista, manifestant que no ens considerarem satisfets fins obtenir l'autonomía de les nacionalistats ibèriques, reunides sota el mantell de la Federació.

Feu notar l'actual desgavell de la política espanyola, la qual ens ha conduit a un estat de decandiment tristíssim, contra el que incità als joves a lluitar amb son entusiasme i amor per a aconseguir nostre ideal.

El senyor Massaguer va cloure l'acte Tots els oradors foren aplaudidíssims durant el transcurs dels séus parlaments. L'acte finí a dos quarts d'una, en mig d'un gran entusiasme.

CURS DE RINOLOGÍA
PER A METGES I ESTUDIANTS
PEL DOCTOR J. OLLER
Aquest curs serà exclusivament pràctic. Començarà'l dilluns. 13 d'octubre.—Detalls en el programa que's facilitarà de franc en la Ronda de l'Universitat, número 25.

En el Foment

Avui a dos quarts de cinc de la tarde es celebrarà en el Foment del Treball Nacional, una reunió de fabricants de l'art fabril, amb l'objecte de que la comissió que aná a Madrid darrerament, en compliment dels accords presos en assamblees anteriors, dongui compte oficialment del resultat del viatge.

Donada l'Importancia d'aquesta reunió espnega encarescudament als senyors fabrcantis la puntual assistencia.

CASA MARTÍ
REGALS: Joieria, Platería, Rellotgeria
Objectes d'art, Máquines fotogràfiques. porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens competencia i de veritable ocasió. Estalvia temps diner tota persona que fà operacions en la mateixa. - Unica a Barna. St. Pau 28

De Politica

Notes i comentaris

Centre Nacionalista Republicá de Gracia

La Comissió organitzadora del banquet al nostre president senyor Ribera i Rovira, accordà sospendre'l indefinidament amb motiu de la mort de la mare política del senyor Ribera.

Tots els que tinguin tickets del banquet, poden passar a Secretaría tots els dies de 9 a 12 de la nit, que'ls serà tornat el séu import. — La Comissió.

En llibertat

Ha sigut posat en llibertat l'escriptor lleidatà Albert Seigland, autor d'un article que's considerà injuriós per a la religió.

En la lliberació hi ha tingut una gran intervenció el diputat per Lleida senyor Moles.

Ens en alegrem.

Varies

—Es tracta de celebrar en la Casa del Poble, un homenatge a En Giner de los Ríos.

Se li regalarà una escribanía, i s'estatuiràn tres premis en son nom per als deixebles de les escoles radicals, edició del llibre «Moral Universal» de l'homenatjat, i quart, festa de les flors.

Els pressumptes candidats radicals estàn esperant amb candeletes que vingui el quer fe per a arranjar la candidatura. En canvi aquest no té ganes d'arribar per a no veure's en el cas de ficar-se en posar pau allí on és molt difícil posar-n'hi.

De Sampedor

Des del 23 del passat mes de setembre fins al 2 d'octubre actual, ha vingut efectuant-se'l regoneixement del terreny i quantes pràctiques han sigut proposades per l'Ajuntament de Sampedor i la raó social «Armangué i Planas», per a venir en coneixement i averiguar oficialment si un pou enclavat en terreny propi de dits senyors «Armangué i Planas», era efectivament el que distreia i restava les aigües d'un altre pou propietat de l'Ajuntament, quals aigües són destinades per al consum de la vila.

En la primera de dites dates varen personar-se a aquesta població l'enginyer de Camins, Canals i Ports de la Divisió Hidràulica del Pirineu Oriental, don Francisco Godinez i el séu ajudant senyor Bordóns, ordenant a els senyors «Armangué i Planas», s'abstinguessin de treure aigües dels séus pous per durant sis dies consecutius, qual plaç de temps havía proposat l'Ajuntament per a aconseguir que en part tornessin les aigües al manantial públic.

Transcorreguts els sis dies, això és, en 29 del propi mes de setembre, tornaren a personar-se a Sampedor, l'enginyer senyor Godinez i son ajudant senyor Bordóns regoneixent de nou el pou de l'Ajuntament i procedint a la pràctica d'aforar l'aigua, convenientment canalitzada per a millor mesurar-la. L'aforo de dites aigües ha donat per resultat que en dit pou, a aquells moments, hi neixien 10 litres cada 41 segons.

Ja aforat el manantial propi de l'Ajuntament i a proposta del mateix, l'enginyer senyor Godinez, ordenà que's posés en moviment la bomba instal·lada en el pou denunciat, qual bomba dóna 24 litres d'aigua cada minut. Quan solament portava 44 hores funcionant i per tercera vegada en el dia 2 d'octubre tornaren a personar-se el senyor enginyer i son ajudant, practicant un segón aforo en el pou de l'Ajuntament el qual aquesta vegada solament donava un litre d'aigua cada 28 segons, quedant, per conseqüent, plenament demostrat que les aigües de tots dos pous procedeixen de la mateixa corrent subterrània.

Seguidament, del resultat de les proves i aforos practicats se n'ha extès una acta que ha suscrit l'ajudant senyor Bordons, els senyors de l'Ajuntament que's trobaven presents a l'acte, el senyor secretari del mateix; don Ramón Planas Espinalt com a representant de la societat «Armangué i Planas» i l'enginyer senyor Godínez.

Segons noticles, el senyor Planas no ha proposat la pràctica de cap prova i no ha volgut presenciar els aforos practicats.

Durant els nou dies empleats en el regoneixement i presa de datos, per a garantía de les parts, una parella de moços d'Esquadra del lloc de Sallent ha exercit l'oportuna vigilancia.

Del Port

Estat del temps.

Barcelona: Firmament amb cirro-stratus i horitzons boirinosos.

Vent: Fresquet al SO.

Mar: Llarga del vent.

Barómetre, 0'759'4.

—Procedent de Buenos Aires i escales amb 215 passatgers per a aquesta arribá el trasatlántic italiá «Principessa Mafalda». A les poques hores de sa arribada, amb 573 passatgers de tránzit i carregament general, continuá son viatge per a Génova.

—En viatge de Génova a l'América del Sur recalá en nostre port el trasatlántic de la mateixa nacionalitat «Italia», del que desembarcaren 16 passatgers, quedant 1.089 de tránzit. Després d'embarcar aquí 62 i presa la carga que se'ls tenía disposada salpá per a son desti.

—Amb carregament de cereals deu arribar en breu a aquest port el vapor anglés «Bampton» que procedeix de l'Argentina, essent també esperat de Newcastle amb carbó mineral el bilbaí «Orinon».

Crónicques Argentines

Commemoració del 11 de setembre.- Una festa d'inoblidable record.- La fusió de les entitats catalanes de l'Argentina.-Camí de la victoria.-Noves artistiques.

La remembrança del 11 de setembre ha assolit per primera vegada en aquesta República, l'importancia a que té dret per ésser una data capdal en l'historia del nostre poble. El Comité d'U. F. N. R., i l'agrupació R. C., foren les entitats que tingueren al séu càrrec els treballs preparatoris d'organització. Mentres aquesta solemnitat passa en silenci, per aquelles corporacions que per son historial deurien conservar intens el foc del patriotisme i quan ja'ls elements espanyols resaven un de profundis damunt les despulles del dogma català, avui renaixent, potent, aquests grops de forta actuació nacionalista i amb l'astorament dels inconsútils reconvoca als compatriotes per a rètre homenatge als hèroes de la nostra raça. Després d'una conferencia pública en la qual el cronista parlà dels «Antecedents i conseqüencies del setí de 1714. El capvespre de les tiranies. Renaixença doctrinal i Camí de la llibertat», que fou escoltada amb devoció per un immens nombre de catalans i intel·lectuals argentins, en el «Restaurant Taberner», se celebrà un sopar en honor a l'esperit nacionalista cada any més viu i amb marxa ascencional cap a la desliurança. En representació de la colonia balcàrica hi acudiren els senyors V. Torres Nin, director d'«Heraldo Balear», Lluís Obrador, Vicens Ferragut, pels comitès R. C. i F. N. R., el corresponsal d'EL POBLE i el senyor Pere Redón, els Drs. Antoni de P. Aleu, Martí De Deu representants del Casal Català, del «Papiru-Club», del Comitè Pro-Polonia, Grop finlandés, i un nombrós nucli d'amics que aprofitaren la circumstancia per a llançar anatemes a les tiranies borbòniques. En els «toasts» parlaren amb valentía de la data luctuosa els senyors Vilà, Redón Obrador, Ferragut, Parera, Goldemberg, pels polacs, Brí un pels finlandesos, llegint-se valentes adhesions dels delegats Florenci Bassa de Bolívar, Gracieta B. de Llorens, de Kengue Languen, de Germanor de Xile i del senyor Francisco Godó, que té la delegació de R. C. a Santiago.

Se donà compte de la comanda feta al representant dels comitès a Barcelona, per què posés un ram de llorer als peus de l'estatua d'En Casanova, radactant-se missatges d'adhesió als nacionalistes de Catalunya, de Polonia i de Finlandia.

Després del sopar que fou d'una nota patriòtica ben escaienta, alguns dels amics es traslladaren al Districte d'Avellaneda per a continuar glosant les gestes del 11 de setembre de 1714, projectant-se alguns actes per a celebrar dignament el segón centenari de la caiguda de Barcelona en poder de Felip V. Tota la premsa argentina respectuosament ha parlat d'aquest homenatge, significatiu pel nombre i distinció de les personalitats que s'agermanaven en remembrança de les jornades patríes.

Sembla que serà un fet la conjunció de les entitats Casal Catalá i Institució d'Estudis Catalans. Han estat ja nomenades les comissions mixtes que deuen entendre en els treballs del redactat de bases per les quals deurà regir-se la nova associació que portarà'l nom de «Casal Català-Institució d'Estudis.»

El primer acte que celebrarà'l nou organisme serà la festa dels Jòcs Florals, que d'ençà d'un bon nombre d'anys, té lloc el primer diumenge de desembre. El lloc social on restaràn instal·lades les oficines, sala d'actes, teatre i secretaría, serà l'espaiós estatge que ocupa actualment el «Centro Republicano Español», del carrer Sant Joan, 700. S'iniciarà la publicació d'un periòdic català, que serà'l portaveu dels interessos patris en l'Argentina, necessitat ben sentida i que causa força dolor, al veure que mentres la colonia gallega compta amb 4 o 5 revistes i setmanaris, les colonies andalusa, basca, balear i fins polaca, tenen els séus butlletins, diaris i publicacions, tant sols els catalans ens trobem orfes de tota veu de propaganda d'ençà de la desaparició del simpàtic «Correo de Cataluña.»

La nostra eminent compatriota, l'excelsa diva María Barrientos, després d'una brillant actuació en el Teatre Colón de Buenos Aires, ha emprès un viatge cap a l'interior, visitant Córdoba, Mendoza i Tucumàn, recullint noves mostres de simpatía per sa mestria en les arts líriques. Després d'un breu descans, empendrà'l viatge de retorn cap a Barcelona.

La Marguerida Xirgu, ha estat a Xile, a Bahía Blanca, i d'aquí passarà a l'Uruguai per a retornar al Teatre Odeón, on donarà 8 úniques representacions, sortint tot seguit per a la nostra Catalunya.

En el Teatre Bijou, va iniciar-se la primera funció popular gratuita amb la bella obra de H. Sudermann, «Magda», fent-ne un estudi preliminar el cronista que suscriu. Donava joia de veure la simpàtica fusió de israelites i catalans, que eren els qui omplenaven en nombre de més de 1.200, l'elegant sala d'espectacles del carrer de Sarmiento.

J. VILA ESTRUCH

Buenos Aires 12 setembre 1913.

A segona plana: Informació de Barcelona i Espectacles.

Els darrers aiguats

Rectificació

Un amic del Vendrell ens escriu pregant-nos rectifiquem la versió que, amb referencia a un vicari d'aquella parroquia que va tenir una loabilíssima intervenció en els treballs de salvament, publicava nostre company Andreu Nin en la seva crónica sobre l'inundació que va flagellar a aquella vila.

No tenim inconvenient en complaure a l'esmentat amic ja que la versió que se'ns demana rectifiquem, ja diguérem, textualment, que la publicávem «amb la deguda reserva i a títol d'informació», recullint-la dels llabis d'uns amics que'ns la contaren durant la nostra curta estada al Vendrell.

El nostre company Nin no té, doncs, cap inconvenient en rectificar les paraules atribuïdes al clergue al-ludit en la seva crónica, el nom del qual, Josep Ribas, desconegut aleshores, té avui veritable satisfacció en fer públic, per a honra seva.

De l'Arcaldia

L'alcalde de l'Hospitalet ha donat oficialment les gracies al de Barcelona per l'aussili que va enviar amb motiu de les inundacions i pels grans serveis prestats pel cos de bombers, fent una especial menció del bomber Bartomeu Solá.

L'alcalde, rector i jutge de Sant Joan Despí també han donat expressives gracies per lo mateix i demanen al senyor Collaso que s'interessi prop del Govern a l'efecte de ajudar en lo possible als veins d'aquell poble, immensament perjudicats per la riuada del día 30.

Com sigui que'ls de Cornellá s'havien queixat de no haver rebut aussilis, el senyor Collaso ha preguntat als bombers qué havia passat, i li han dit, en comunicació oficial que'l día 30 al matí eren a Cornellá, on no logiaren veure a cap autoritat i on ningú els demaná rés.

A la nit del mateix día, estant funcionant a l'Hospitalet una bomba de vapor, un particular demaná aussili al maquinista senyor Regordá per a desaiguar una casa del terme de Cornellá.

La máquina fou portada a dit lloc, i treballá. Havent-se acabat el carbó, en demanaren a Cornellá sense obtenir contestació de les autoritats, per lo qual la bomba hagué de tornar a Barcelona.

El curs del Llobregat

Avui al matí s'ha reunit en el despatx del governador, amb aquest, la Junta de rectificació del curs del riu, Llobregat, el diputat a Corts senyor Miró, els provincials senyors Jansana i Font i Gumá, l'enginyer quefe de la divisió hidráulica del Pirineu Oriental, i els alcaldes d'Hospitalet, Sant Joan Despí, Prat del Llobregat, Sant Feliu, Molins de Rei, Cornellá, Sant Boi, Sant Vicens dels Horts, Santa Coloma de Cervelló, i Santa Creu d'Olorde, i el tinent alcalde de Gavá.

L'objecte de la reunió ha sigut el tractar de la rectificació del curs del riu Llobregat i de la petició de socorsos per als damnificats que s'ha de fer al Govern.

S'ha accordat que cada poble dels perjudicats enviï al Govern civil una nota de les pérdues sofertes, amb la qual es formará un expedient que s'elevará al ministeri de Foment.

Respecte de la rectificació del curs del riu Llobregat, s'ha accordat demanar al Govern que's faci una llei obligant als propietaris que'n resultarán beneficiats a pagar el vinticinc per cent de les obres i el 75 per cent restant el pagará'l Govern.

Teatres i Concerts

ARNAU

Aquest espaiós concert del Paralel, es veu força favorescut de concorrencia. Entre les «artistes» que hi treballen obtenen gran éxit les germanes Solsona, i la Paquita Fortuny que balla admirablement.

Una bella artista hi ha debutat fa poc anomenada «La Revoltosa», que canta amb molta afinació i bon gust fent-se aplaudir amb entusiasme.

CINE DORE

Com sempre el grandiós i elegant Cine Doré, compta les sessions per plens.

Darrerament han reaparegut els aplaudidíssims micos ensinistrats Máxim II i Maximini I, que juntament amb altres excel-lents atraccions formen un bon cartell.

ATENEU OBRER
DEL DISTRICTE SEGON

Baix la direcció del notable aficionat Pere Casals, s'hi representà en honor a la memoria d'En Frederic Soler (Pitarra), la tragedia «El plor de la marastra.»

La concorrencia que omplenava pati, llotgetes i públic de tercer pis, aplaudí amb entusiasme l'acertada tasca que hi feren les senyores Marsal i Durán i senyors Casals, Boquet, Forga, Castellà i Farnerons. Als finals d'acte tingué que aixecar-se'l telò repetides vegades en mig de nodrides ovacions.

Podem augurar una temporada brillant puix la Comissió presentà l'obra amb tota propietat i delicadesa, i els artistes tots en conjunt feren una tasca digna, no d'una societat, sinó d'un ver teatre.

TEATRE OLIMP

Dissabte passat uns quants joves entusiastes representaren «La Mare» i «L'alegría que passa», d'En Rusiñol, amb la cooperació de la notable «Schola Orpheonica», que dirigeix l'Arthur Marcet. De l'execució, apart la notable actriu Sra. Parreño, que ho feu admirablement, els demés sols se notava una força de voluntat suprema; amb tot esmentem els noms dels joves Riera, Amat, Anglada i Folch, que foren els quí més sobressurtiren.

JOVENTUT ALEGRE

L'elenc que actuarà en aquesta entitat, el formen discrets i estudiosos aficionats i baix la direcció del l'actor Joan Viñes.

Entre les obres que's representarán se'ngons els programes, n'hi han dels nostres autors Ignasi Iglesias, A. Guimerà, Albert S. Llanas, Santiago Rusiñol, M. Folch i Torres, Emili Graells, Costa i Jordà, Salvador Vilarregut i Pau Parellada.

La funció inaugural tindrà lloc diumenge vinent havent-se escullit en honor a Pitarra, l'obra en vers «Les eures del mas.»

APOL

El públic d'aquest popular teatre va acullir amb singular complacencia la reprisse del drama históric en 8 actes «El testamento del judío» fa anys no representada a Barcelona.

L'empresa va presentar l'obra amb propietat i la companyía d'En Rojas l'interpretà amb carinyo.

Ahir dillums, va tornar a aparèixer en els cartells d'aquest teatre, el drama de gran èxit ,del jove literat August Fochs «La alondra y el milano».

Sobre aquesta obra hi pesava una suspensió guvernativa per denuncia de la casa Gaumont, que's creia propietaria de l'assumpte inicial del drama. El senyor Fochs ha demostrat lo contrari i en virtut d'això, el governador ha deixat sense efecte l'ordre de referencia i aquest és el motiu pel qual reapareix a l'Apol «La alondra y el milano».

L'èxit que va alcançar quan la seva estrena, fa augurar que durarà molt temps en els cartells.

TEATRE ESPANYOL

Ha quedat fixada definitivament per al dia 10 de l'actual l'inauguració de la temporada d'opereta que va a donar-se aquest hivern en el Gran Teatre Espanyol.

Han arribat ja la major part dels artistes que figuren a la companyía que dirigirà un actor de rellevants qualitats, Emili Duval, i un expert mestre, En Julià Vivas.

La llista de la companyía es publicarà aviat. L'obra inaugural, cumplint el plan de donar continuament obres noves, que s'ha proposat l'empresa, serà l'opereta «Doreta», música del mestre alemany Brú Hartt, un dels músics més populars per la seva tasca com a director d'orquestra del Teatre dels Artistes de Munic.

Per a l'estrena d'aquesta obra, l'adaptació de la qual a l'espanyol es va confiar als periodistes barcelonins senyors Almerich i «Amichatis», el conegut escenògraf senyor Giménez Solà ha pintat tres soperbs decorats i projectat un artístic i ric vestuari, confeccionat en els nous tallers del Teatre Espanyol.

Ademés, s'han verificat reformes importants en la sala d'espectacles.

Tot fa preveure una bona temporada, puix fins a la data actual un nombrós abonament porta ja cobertes una bona part de les localitats.

Tots aquests antecedents i la fama mundial de que vé rodejada l'obra, fan creure que serà un aconteixement l'estrena de «Doreta», per la qual arriba un d'aquests dies, l'autor de la música, el mestre Brú Hartt, al que la colonia alemanya es proposa retre homenatge.

Del Govern civil

Els ferroviaris Manresa-Berga

Ahir visità al senyor Francos Rodríguez el gerent de la Companyía de carrils de Manresa a Berga senyor Lleó i l'enginyer senyor Sanz.

El governador, al rebre als periodistes, tingué especial interès, altra vegada, en fer constar que per part de la Companyía se cumpleix el laude i que han desaparescut els càstigs.

Com és sabut, a mitja nit devía començar la vaga.

De la vida miserable

En vista dels continuats escàndols que hi ha en certes cases del carrer d'En Roca, el tinent alcalde, nostre amic senyor Matons, ha dirigit un ofici al delegat del districte, notificant-li lo que passa i pregant-li que hi posi remei.

Varies

En el carrer de Barbarà, va detenir la policía a Antoni Cornador Terrés per haver pres un mocador que contenía una quantitat a la jove Teresa Bonet Moliner.

—Ha sigut posat en llibertat el propietari del cafè d'Espanya, senyor Badalona.

Visites

Han visitat al governador civil el diputat provincial senyor Amiguet, una comissió de veins del carrer d'Aribau, l'exgovernador civil senyor De Benito, el president del Círcol Lliberal del districte VI, el diputat a Corts senyor Llansó amb una comissió d'oficials pasticers, el doctor Platero i don Francesc Vinares.

De l'Ajuntament

L'Exposició Eléctrica

Ahir al matí, els senyors Ruiz Morales i Ciurana, de la comissió d'Aixamplis, Pich, Garriga, Nogués i Doménech i Muntaner, del Comitè de l'Exposició de Electricitat, i varis facultatius municipals, examinaren el troç comprès entre la Granvía i carrers de Meridiana i Marina, on se projecta instal-lar-hi l'Exposició.

La visita ha sigut per a veure quines obres convé fer-hi.

Cementiris

La Comissió de Cementiris necessita adquirir trajos de panyo per als administradors, escribents i vigilants diurns, i invita als industrials que vulguin facilitar notes de preus i mostres que les presentin fins al dia 13 del corrent, inclòs, al Negociat de Cementiris, on podràn enterar-se de les condicions.

Consums

La recaudació per Consums i arbitris del mes de setembre passat, comparada amb la del mateix mes de l'any anterior és la següent:

En 1912, 1.272,491'73 pessetes; en 1913, 1.286,856'34 pessetes. Diferencia a favor de 1913, 14.364'59 pessetes.

Anunciant una visita

El cònsol de l'Argentina senyor Gache ha notificat a l'alcalde que'l día 2 sortiren de Buenos Aires, en el «Victoria Eugenia», l'arquebisbe d'aquella ciutat doctor Mariàn Antoni de Espniosa, algunes bisbes i un centenar de pelegrins que aniràn a Montserrat i a Saragoça.

De viatge

Ahir amb l'exprés marxà a Madrid el secretari de l'Ajuntament senyor Gómez del Castillo, el qual va a la capital de Espanya per assumptes particulars, si bé de pas, gestionarà algunes de les qüestions pendents del Municipi.

El despedí a l'estació l'alcalde senyor Collaso.

Estació Meteorològica de Sant Hilari

Baròmetre. — La pressió atmosférica de aquest mes passat fou 762'mm. a les 8 del matí. i 762'7 mm. a les 4 de la tarde. La major altura, 768 mm.; la menor, 755 mm. amb una oscil-lació estrema de 13 mil-límetres.

Termómetre. — El promig de les máximes a l'ombra fou 19'9º; el de les mínimes, 9'61º; el de les mitges, 14'75º, i 10'28º el de les oscil-lacions. La major máxima fou 26º els dies 2 i 3, i la menor mínima, 3'5º el día 24. Aquests resultats termométrics demostren que'l mes de setembre reuneix condicions per la bona estada dels estiuejadors. tot hi comptant que aquesta tardor ha començat, com a tot arreu, molt prompte i amb frets. A últims del mes encara hi havía varies familíes estiuenques, sense que necessitessin de l'abrig. Han sigut més els dies que de mínima hem tingut més de 10º i la máxima més baixa ha estat 15 graus.

Higrómetre. — L'humitat mitja del mes fou 71'65º: corresponent a les 8 del matí 71'9º i a les 4 de la tarde 71'4º. La máxima fou 91º i la mínima 40º.

La quantitat de nuvols a les 8 del matí correspón 1'6 i 2'3 a les quatre de la tarde.

«Pluviómetre». — En la primera decena del mes, se recolliren 26'6 milímetres de pluja en 5 dies de ploure; en la segona, 29'6 mm. en 6 dies de idem., un d'ells amb calamarça, i en la tercera de forts aiguats, 183'3 mm. en 3 dies de pluja. Entre tot han caigut 239'5 mm. d'aigua en 14 dies de pluja, és a dir, 239'5 porrons d'aigua per metre quadrat. (Es molt interessant comptar la que caigué per kilómetre quadrat).

Hi han hagut 3 dies de tempesta, 2 de boira i 4 de rosada. Sols hagueren 7'5 dies de vent, un i mig bastant fort del SO. — Ferrán Cid.

Foc

A dos quarts d'onze d'ahir matí es declarà un incendi en la fàbrica d'olis minerals i sabons que don Lluis Bonefoy té en el carrer de Ronda de la barriada de Sans.

Els empleats de la casa al començar el foc s'oposaven a que'ls municipals avisessin als bombers, suposant que ells sols es bastaríen per a apagar-lo, però els guardes al veure que l'incendi prenía increment avisaren als bombers que, a l'arribar al lloc del succés, trobaren també certa resistencia per a que se'ls deixés prestar socorsos.

El foc destruí una de les dependencies de la fàbrica, el sostre i parets de la qual s'enfonzaren tombant dues grans calderes plenes de grassa, que quedà escampada per terra.

A les dotze es donà per extingit el foc.

Al lloc del succés hi acudiren el tinent d'alcalde del districte senyor Vallés i Pujals, son delegat, forces de la policía i altres de la guarda municipal comanades pel quefe del cos senyor Mendiola.

INFORMACIO DE BARCELONA

Entre la gent que parla de qüestions literaries, se deia ahir que la Flor Natural dels Jòcs Florals de les Corts l'ha obtinguda don Manuel Folch i Torres, amb una magnífica poesía titulada «Posta Reial» Així mateix s'afegía que han obtingut premis els senyors Girbal Jaume, Carner, Masriera, Rovira Virgili, Bertrana i Omar i Barrera.

La festa dels Jòcs se celebrarà diumenge pròxim i per les referencies que'n tenim constituirà un èxit per als séus organitzadors. En ella pronunciar àel discurs presidencial, el president del Jurat, nostre il-lustre amic Dr. Martí i Julià, i el discurs de gracies nostre company de redacció En Xavier Gambús.

-Raimost (Suc de raim) Restrenyimen,t, Ventrell, Febre, Convalescencia etc.

En l'Institut de Barcelona per a la segona Ensenyança de la Dóna (Institut General i Técnic) hi segueix oberta la matrícula fins al día 13 de l'actual que començarán les classes.

L'inscripció és completament gratuita, si bé s'admetrán donatius que no siguin inferiors a una pesseta al mes per assignatura, a quantes persones vulguin fer-los voluntariament.

—Pel jutjat de l'Hospital, escrivanía del senyor Aracil, ha sigut admesa una querella criminal, deduida per l'entitat LA NEOTAFIA per falsetat de les tarifes de comparació amb les proposades per a la municipalització del servei de Pompes Fúnebres publicades en els diaris de aquesta localitat, per l'empresa La Egipcia.

Han quedat ja repartits a tots els gremis i societats gremials que están adherides a l'Unió Gremial de l'Exposició d'Industries llada l'accord de la darrera Junta General Extraordinaria de que, com més aviat millor, procedeixin al nomenament d'un delegat i un suplent per a formar part del Comité Gremial de l'Exposició d'Industries Eléctriques i llurs derivats, a l'objecte de que per tot el día quinze de l'actual en que acaba el plaç que s'ha fixat als gremis per a contestar i després d'haver rebut els nomenaments de referencia quedi constituit el referit Comité.

Ahir a la tarde's varen congregar a la Universitat Industrial un regular contingent de fabricants de curtits per a procedir a l'obertura del curs de l'Escola de Tenería. Per causes agenes a la Junta Executiva de l'esmentada Escola, que havía cuidat d'organitzar el referit acte, deixaren de rebrer les corresponents invitacions la majoría de fundadors per qual motiu es va celebrar la sessió amb caràcter preparatori, amb previ accord de celebrar la solemne sessió inaugural el vinent dia 20, a les quatre de la tarde.

El senyor Gatius, com a president de la Junta Executiva, i el senyor Rull en representació del Patronat i per delegació expressa del seu president senyor Prat de la Riba, feren us de la paraula, el primer per a expressar el regoneixement dels fabricants de curtits d'Espanya vers el Patronat per l'apoiament que'ls hi ha prestat, i el segón, per a elogiar a la classe curtidora per la seva aportació per a facilitar la tasca del Patronat i per a reiterar l'oferta del mateix per a prestar incondicionalment el seu concurs a l'important obra de regeneració industrial.

S'accordá, a instancies de diversos fabricants de provincies, prorrogar el plaç de inscripció de matrícula fins al dia 20 de l'actual.

Aquests dies s'ha vist concorregudíssima l'exposició que l'acreditada Sastrería Peralta, del Portal de l'Angel, 15 i 17, ha fet dels genres que té adquirits per a la propera temporada d'hivern.

En aquella immensa varietat de robes d'alta fantasía i de gust selecte exposades tant artísticament entre plantes i bombes elèctriques, s'hi veia la mà experta i el «savoir faire» del nostre amic Peralta, al qui augurem una brillant temporada.

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 291,626 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i per plaços mensuals de pensió la quantitat de 215,198 pessetes, havent obert 140 llibretes noves.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

OBITUARI. — Ha mort en aquesta ciutat el qui en vida fou nostre particular amic, l'impressor En Lluis Benages i Vila.

Era En Benages gran patriota i un escriptor força notable. Fa alguns anys, en companyía d'altres tarragonins — ell ho era de Tarragona — fundà el desaparegut periòdic «Patria», al que dedicà tots els séus entusiasmes i tota la seva voluntat; i col-laborà, ademés, en varies revistes literaries de Catalunya.

Descansi en pau el bon amic Benages i Vila.

- Diumenge al matí, s'efectuà l'enterrament del qui en vida fou el ferm catalanista Dr. don Josep Falp i Plana. Al luctuós acte hi assistí una grossa concorrencia, patentitzant-se així les moltes simpaties de que gaudia a Barcelona el difunt.

Fins al cementiri Nou darrera estada del cos d'En Falp i Plana, hi anaren molts amics, vells catalanistes, que tributaren el darrer tribut al qui esmersà tota la seva vida per Catalunya i la ciencia.

—Arenilles! Piperazina Dr. Grau

El festival que a benefici de les seccions d'Instrucció i Beneficencia està organitzant el Centre Mallorquí, tindrà lloc el dia 15 del present mes, en l'hermós Teatre de Novitats, el qual promet veure's molt concorregut segons el programa que està confeccionant la comissió i per la demanadiça de localitats entre la colonia mallorquina la que suposem se reunirà en sa majoría en aquest dia.

Tots els dies, de 9 a 12 de la nit, estarà obert el despatx en el local social, Plaça de Santa Agna, 8, bis.

L'Academia Internacional Taquigràfica, ha obert cursos de taquigrafía o Estenografía pel senzill i lògic sistema del doctor Nadal; es a sapiguer, un curs per a senyoretes en el local d'aquella societat (carrer dels Angels, núm. 1, entressol), i dos cursos per a senyors en dit local i en l'Ateneu Barcelonés (Canuda, 6).

Tocant a dies, hores i demés, informarse en els respectius centres.

D'accord amb el Comitè local de la Societat per a l'expansió de la cultura italiana «Dante Allighieri», ha quedat oberta en l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), la matrícula d'un curs d'italià que als efectes d'examens i premis per als alumnes estarà equiparat al en qué les Escoles Italianes té al seu càrrec el distingit professor senyor Colarossi.

El mètode que aquest senyor usa i que pels séus excel-lents resultats ha merescut l'apoiament oficial del Govern italià, serà el que utilitzarà el professor de l'Ateneu senyor Alfred Fedi, el qual donarà les seves lliçons a partir del 8 del corrent, de nou a deu del vespre, els dilluns, dimecres i divendres.

El Consell Central de la «Dante Allighieri» a Roma, ha remès a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, llibreis de lectura que seguint el costum dels cursos precedents es repartirán gratuitament als alumnes de la referida classe d'italià.

La vaga dels carrilaires de Manresa

Ahir el quefe de la Segona Divisió de Ferrocarrils, senyor Montagut, estigué a Manresa, on celebrà una conferencia amb l'alcalde senyor Llatjós i una representació dels obrers carrilaires de la línia de Manresa a Berga.

En la conferencia es procur àper part dels senyors Montagut i Llatjós convèncer als representants dels obrers, de la bona fè que ha demostrat la Companyía en cumplir les bases d'avinença puix que si el quefe de material havía estat quelcom intransigent havía sigut amonestat i estava proposat per a un càstig.

No obstant això els obrers digueren que ells no tenien autoritat per a derogar els accords presos per sos companys, davant lo qual se persistía en l'idea de la vaga.

Ateneu Pi i Margall

DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensari Mèdic públic gratuit

Nas, gorja y orelles, a cárreg del doctor Francisco Moreu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarde.

Malalties de nois, a cárreg del doctor Mi. Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.

Medicina general, a cárreg del doctor Lluis G. Nogués y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8 tarde.

Malalties dels ulls, a càrrec del doctor Lluis Bonet Comajuncosa, tots els dimars, dijous y dissabtes, de set a vuit tarde.

Cirugía y malalties de la dóna, a cárreg del doctor A. Vicedo Bonmatí, tots els dimars, dijous y dissabtes, de 6 a 7 tarde.

Notes de Sport

Les festes de Sarrià

Com ja saben els nostres llegidors, amb motiu de la festa major, d'aquesta localitat, el Sarriá S. C.. donant mostres del seu entusiasme, envers tot lo que constitueix Cultura física, organitzá per a aquests dos dies unes festes que s'han vist brillantment concorregudes. Diumenge, s'efectuá l'anunciada festa atlética, que doná'ls següents resultats:

Salts d'alçaria. — Primer, Peris; segón, Pona i tercer Urfin.

Llançament de pes. — Primer, Urpí i segón, Astell.

Cursa 100 metres. — Primer, Peris; segón, Otero i tercer, Marsá.

Carrera de 1.500 metres. — Primer, Taló i segón, Alcalde.

Curses d'hales. — Primer, Vidal; segón, Otero i Peris.

S'otorgá'l premi a Peris.

Llançament de disc. — Primer, Castañedo; segón, Urpí i tercer, Urpí.

Els alumnes de les Escoles Catalanes del districte sisé, efectuáren diversos exercicis de gimnàstica sueca que foren en extrem aplaudits.

Finalment es jugá un partit de foot-ball entre'ls equips Numancia i Sarriá, havent guanyat aquell, per 3 goals a 0.

Amenitzá la festa una banda de música.

Ahir dilluns ,en el mateix camp del Sarriá, i com a final de festes, tingué lloc l'anunciat partit de football entre'l primer del Barcelona format per En Reñé, Irizar, Barba, Castejón, Massana, Ponés, Costa, Alcántara, Morales, Carácer, Peris i al de l'Universitary, integrat per En Rós, Puntas, Varela, Bertrán Alemany, Bertrán, Ozores, Armet, Armet, Batlle i Puig.

El partit arbitrat per En Reguera, el presenciá poc públic, lo que no fou obstacle per a que fos bastant competit.

Guanyá'l Barcelona, per 2 goals a 0, obtinguts per N'Alcántara en el transcurs de la primera part.

L'Universitary, ha de restar fondament agraït a En Rós, puix gracies als seus esforços casi sobre humans, es degué que'l Club Universitary no sofrís una formidable derrota.

Del Barcelona tots es distinguiren, excepte l'Irizar que estigué fet un «pifiero».

N'Alcántara, Barba i En Reñé, sobre tot, foren els més sobressortints.

Natació

Diumenge al matí es feu a la platja dels banys de Sant Sebastià una cursa de 500 metres, que'l Club de Natació Barcelona oferí als seus dependents. Cinc prengueren la sortida nedant brassa i arribant per aquest ordre: Figueras, Fontanet, Messal, Martí i Ros.

El «clou» del matí fou un concurs de socis del Club que's tiraren a l'aigua des de la palanca vestits completament: essent la nota bonica que tots sortiren habillats capritxosament, anant un de jokei, altre de frac, altre de pagés nedant amb el cistell i paraigua a les mans, altre de ballarina, etc., fent les delicies de la concorrencia i dels fotógrafs.

Tots nedaren sense gran dificultat, essent aplaudits els nedadors que eren els senyors Picornell, Viñas, Balat, Marsel, Granicher, Ribalta, Grise, Fabregat, alabant tothom les iniciatives del Club que fa feina práctica amb aquests concursos.

Amb motiu d'aquesta festa es reuní molta concorrencia a la platja, banyant-se més de 50 aficionats, entre'ls quals hi havía 8 o 10 senyoretes.

Al mateix matí el Club Atlàntic feu una prova des dels banys Orientals al Poble Nou (2.000 metres).

Tres socis del C. N. B. hi prengueren part, donant 100 metres de ventatja als altres, malgrat lo qual feren el trajecte en 50 minuts els senyors Cuadrado, Rodríguez i Martensteni, fent els del C. A. 59' Mestres, 70-10 Candeu.

Tir

Animadíssim es vegé, diumenge, el polígon del Tir Nacional (situat en la vessant de Montjuic), verificant-se les tirades de concurs i entrenament dels dies festius, dominant entre la concorrencia l'element jove, en sa majoría senyoretes, dedicades unes a l'entreteniment amb Mauser i altres amb carrabina de saló, pistola o revólver.

Entre 15 matriculats, per a medalla, l'obtingueren don Francisco Masvidal Serra, d'or, amb 85 punts, a 100 metres, arma lliure 10 trets.

ESPECTACLES

TEATRE CATALA ROMEA

Companyía de comedia espanyola de Joan Balaguer en la que figura el popular actor còmic Mariàn de Larra. Primera actriu Conxa Catalá. Primer galán Antón Torner. Avui dimarts nit a les nou, «Solico en el mundo» i la comedia d'éxit en tres actes

MAMA

Tívoli Circ Eqüestre

Gran companyía Internacional Eqüestre, Gimnàstica, Acrobàtica, Cómica i Musical.

Avui dimarts dues grans funcions Tarde a les 4 i nit a un quart de deu prenent-hi part tots els artistes i clowns de la companyía. Exit creixent de tota la troupe sorolloses ovacions als colossals vuit àravs Demà dimecres gran funció de benefici i comiat dels eminents i aplaudits The Rivel's trapecis volants i de la Famille Andreus acróbates equilibristes Adeu a Barcelona Dijous tercer dia de moda. quatre debuts. Primer The Famille Frediani set persones 6 cavalls únics en el món Segón The Asthons, 4 senyoretes i un cavaller. Tercer Les Nouzone Quart Mr. Garnelli amb el seu burru ensinistrat. Próximament debut de Les cinc Martens i Les Bartros.

Se despatxa en comptaduría

Teatre de Novitats

Gran companyía d'opereta italiana d'AMADEU GRANIERI Avui dimart. Nit a un quart de deu **Benefici** de *Amadeu Granieri* amb un graudiós i variat programa. Primer: Primer i segón actes de la molt aplaudida opereta

La viuda allegre

Segón L'opereta d'éxit i de nova original i riquíssima presentació

Molini a vento

Tercer El beneficiat cantarà la hermosa cançó napolitana titulada

TORNA A SORRIENTO

Quart En obsequi al beneficiat pendrá part «La niña prodigio» Bianca María Michelizzi. Dirigint l'orquestra una clàssica sinfonía del seu atranjament. Demà dimecres interessant represa de l'opereta en tres actes «l Saltimbanqui».

Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Nou Gran companyía de sarçuela i opereta dirigida per Joaquim Montero, de la que formen part Agneta Lopeteghi i Pura Montoro. Avui dimarts, tarde, a tres quarts de cinc. sessió doble (3 actes: «Eva».—Nit a un quart de deu; Programa exquisit. Primer: «Los chicos de la escuela». Segón Reestrena de la sarsuela en un acte i dos quadres d'En Sinesi Delgado i mestre Lleó «La moral en peligro». Tercer L'èxit del dia «Arriba el telón». Cada escena una ovació, cada paraula un aplaudimen. Demá dimecres «Retolondrón». Dijous tarde gran matinée amb «Arriba el telón».

Teatre Cómic Avui dimarts tarde les 5 i a dos quarts de deu nit. Grans espectacles prenent part l'eminent comediant mimic **ADAMS** amb el mimo drama **Conciencia** creació sublim de **Enric Adams** Mlle. Pola i Mr. Andree i tota la troupe. Atraccions. *Las Estrellitas Adela Cubas, Antoni Hernández, Les Etoiles* Lo inesperat, lo increible Avui a les 7 tarde i 12 nit debutará el gran **Pep Marqués** el simpàtic **Pep Marqués** el inconmensurable **Pep Marqués** se dedica de a l'art líric debutant amb la estrenada cómico-lírica bilingue en un acte original dels senyors Vallmajor i Tubau música del mestre Patera **Enaguas y pantalones** per les senyoretes Puchades (M. A.) senyors Grillot R Torres Roca Tolosa Maimi Ripoll Avui Pep Marquès artista líric. Preus economics Tarde butaca platea 50 céntims General 20 Nit butaca platea 70 céntims General 30. Aviat di vendres «Belfort»

Teatre Soriano

Gran companyía de sarçuela i opereta Vega-Blay. Avui dimarts tarde a les 4 L'espectacle més atraient i barato. Primer: 2.000 metres de pel-lícules, estrenes de la casa Pathé. Segon: «Molinos de viento» triomf colossal Tercer L'èxit del dia: «Con permiso de Romanones». Nit a dos quarts de deu. Programa magne Primer 1.000 metres de pel-lícoles de la casa Pathé Segón Debut del notable actor Everist del Castillo amb «La fiesta de San Antón» Tercer L'éxit del dia «Con permiso de Romanones» Dijous «La suerte de la fea», éxit a Madrid.—Aviat: «Santoy».

TEATRE APOL

Avui dimarts. Exit colossal, éxit grandiós. Nit a un quart de deu. L'emocionant drama en 8 actes i 12 quadres

La alondra y el milano

Dimecres «La alondra y el milano».

Saturn Parc

Obert i amenitzat per la banda del regiment d'Alcàntara. Els dijous per la tarde i diumenges matí i tarde.

Entrada de passeig 10 céntims.

Dijous 5 tarde dispar de focs japonesos amb joguines i dolços per als nens.

TURO PARK

Hermós parc d'atraccions. Obert tots els dies des de les 10 del matí a les 7 de la tarde. Café Restaurant.

ENTRADA 25 CENTIMS

Dijous repartiment de joguines per sorteig

FRONTO COMTAL

Gran éxit del jóc net. Gran partit extraordinari per a avui nit a un quart d'onze.

ROJOS: Chiquito de Eibar Echevarría.
BLAUS: Salsamendi Erdoza.
Preus dies festius.

Concerts

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL» Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Conçert. Restaurant Parisièn.

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer ordre Sarçueles alegres. Continuament Grans Debuts

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui dimarts gran programa de pel-lícoles i

4 colossals atraccions, 4

«Los Cesareos» acróbates colossals. número de primer ordre.

Sauna Mancini

duet colossal a gran veu. Ovacions continues a

Maxim II i Maximino I

que fan les delicies del públic amb els seus nous treballs i els seus xistes inesperats. Encara treballaran avui i demá per haver-lo demanat moltíssimes families que venen a aquest local els

goços comediants

Avui i demá solsament. Ara se'n van de veritat. Hi ha que aprofitarse de veure'ls. Aviat, Aviat, Aviat...

PLANA ECONÒMICA

Núm. 15

El tunel sota la Manxa

Els nostres lectors estaràn enterats segurament del colossal progecte, que avui tant apassiona als pobles anglès i francès, en virtut del qual un tunel construit sota la Manxa uniría els dos Estats, perdent Anglaterra artificialment el seu caràcter de insular.

Amb tot i la magnitut del progecte, se pot dir que aquest no es cosa nova, puix l'actual ha tingut diversos precedents, que han sigut retrets suara pel «Times», que ha dedicat als problemes de tot ordre que sobre tot per als anglesos planteja el progecte, un detingut estudi.

El progecte d'unir Anglaterra al continent i mes concretament, a la costa francesa, ja'l va llançar fa un segle el francès Thomè de Gamond el qual volía construir un pont de granit que de les dúes bandes de l'estret trovà favorable encare que passatgera acullida. En 1867, Boutet, altre francès, reprengué l projecte oblidat sense gaire més èxit. Mes tart, a l'Anglaterra, un «Bogd bridge» llençà el seu corresponent progecte, en virtut del qual se devíen unir els dos països entre Douvres (Anglaterra) i el Cap de «Grix-Nez (França). Aquest progecte tampoc tingué mellor sort quel's anterior i es que l'art de l'enginyería no havía pas en aquesta época aconseguit la perfecció necessaria per a empendres seriosament la realització de tals progectes. Aquests, més que rès, eren fantasíes i no planols científics.

En 1886 la «Channel Bridge and Railway Company» feu estudiar novament el progecte d'un pont sobre la Manxa, aquesta ve... amb probabilitats d'èxit mes serioses. Una autoritat en la materia, Sir Benjamí Baker, posà tota la seva ciencia en aquest estudi, peró de nou, el progecte no passà endavant.

Per altre part fà cosa d'uns trenta anys un comitè mixte de les dugues Cambres Britàniques (Comuns i Lords) rebutjà per sis vots contra sis, el progecte d'un tunel submarí. Endebades els partidaris de túnel feien remarcar el guany de temps que amb ells s'obtindría ja que'l rtajecte de Londres a París se podria efectuar en 5 hores. Els esperits no estaven pas encare prou assequibles a tant gran iniciativa.

En 1907, un nou progecte de «Channel Tunnel» passarà altre cop completament, peró des d'aleshores se pot dir que la idea no s'ha abandonat fins avui que s'ha plantejat de nou i amb tal empenta que molts creuen es devindrà properament realitat meravellosa.

Perquè realment, serà una alre de les grans meravelles dels nostres temps, com el Canal de Suez, com el Canal de Panamà.

El nou progecte de tunel sota la Manxa, que es d'En Fox, no difereix pas molt del de 1907. La gran vía submarina unirà — de realitzarse — un punt de la costa de Doouvres amb un punt de la costa francesa, aprop de Calais. S'establirà un doble tubu, a una profonditat de 80 metres. El tubu serà del tipu del Metropolità de Londres, revestit d'una coberta d'acer que fassi impossible la filtració de les aigues.

El progecte Fox salva les dificultats per al cas de guerra. L'entrada dels trens en els tubus se verificaràn a Calais i a Dover per ponts que en cas de guerra seran volats, quedant immediatament interromput el servei en els tunels. La part propiament submarina del túnel tindría 24 milles de llargada de les 30 milles que sería la longitut total. No cal dir que tot, la tracció, la ventilació, l'alumbrat, sería elèctric.

El cost d'aquesta vía submarina se calcula en uns 400 mil-lions de francs, dels quals els promovedors del projecte proposen quel's francesos i els anglesos, com a bons germans, se'ls parteixin per meitat.

Probablement aquest progecte serà sotmès l'any vinent a l'aprovació del Parlament britànic. Mentrestant, gestionen l'adhesió de l'opinió que en general l'obtenen plena i entusiasta, sobre tot per part dels elements comercials del Regne Unit, els quals, homes pràctics, capeixen ben bé la conveniencia per al comerç anglès d'escursar les distancies i millorar les comunicacions amb el continent europeu. Per això no té rès d'estranyar que l'Assamblea de Cambres de Comerç del Regne Unit, recentment celebrada, se declarés encara que sols en principi favorable al projecte de un tunel sota la Manxa.

Allí on l'idea sembla que troba oposició es entre'ls elements militaristes (que també n'hi han a l'Anglaterra)i especialment els que acapdilla el famós general Cecil Roberts, els quals com es sabut, son partidaris de transformar el servei militar terrestre d'Anglaterra, de voluntari en obligatori, havent organitzat amb tal objecte, formidables campanyes que per are no els hi han donat cap resultat, segurament per la repugnancia invencible que sent el poble anglès contra el servei obligatori.

Doncs bé, Lord Roberts i els séus, criden contra'l progecte perque suposen que aquest pot ésser funest per a la defensa nacional anglesa. «Anglaterra — diuen — no està preparada per a passar d'ésser una nació insular a una, encare que artificialment, continental». I gairebé arriben a pronosticar invasions d'Anglaterra per medi dels tubus, i no sols invasions franceses, sinó lo que's pitjor, alemanyes, en cas de que Alemanya en una guerra amb França invadís primerament aquesta. Naturalment, tot té un remei, i contra aquests grans mals que pronostiquen, també tenen Lord Roberts i els séus, el corresponent remei i és el de fer el servei obligatori!

El govern anglès, donant com sempre mostres de la seva parsimonia j serietat deixa dir a uns i altres, partidaris i enemics del progecte, i mentres tant per a pendre en son día una resolució meditada, que desvaneixi tots els temors i tranquilitzi a l'opinió pública anglesa respecte a les garantíes de l'independencia del pais, ha sotmès l'estudi dels delicats problemes que enclou el progecte, al Comitè de Defensa Imperial. Peró tothom creu que aquest, desentenent-se dels «obligacionistes», emeterà també parer favorable al progecte, perqué com hem dit al detallar aquest, garanteix perfectament el retorn a l'estat actual en cas d eguerra.

L'importancia i lo beneficiós que sería per als dos països i per a tots els pobles en general, la realització del progecte, queden evidenciats amb aquest sol dato: 5 hores des de la «Gàre du Nord» (París) a «Charing Cross Station»!..

J. MAS I ROURA

Els nolis de la Transatlàntica

La «Gaceta» ha publicat, com deiem en el nombre anterior, la tarifa de nolis de les linies de la Companyía Transatlàntica Espanyola, números 1 (Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic), i 4 (Mediterrani a Nova Iork Cuba i Mèxic) i 4 (Mediterrani a Puerto Rico, Cuba i Venzuela), per a que sobre les mateixes puguin informar, dintre d'un terme que acaba el 16 del corrent les Cambres de Comerç i les demés entitats o particulars que vulguin fer-ho. Amb dites tarifes publicava també el diari oficial la classificació de les mercaderíes i les condicions generals que impossa la Companyía per al transport de les mateixes, condicions que per créure d'interès públic que siguin conegudes, reproduím aquí.

Les mercaderíes hauràn de pagar el noli per pès o volúm, a opció de la Companyía. Además del noli se pagarà el 10 % de capa.

Els fatos de mes de 2.000 kilos de pès, o d'un volum major de dos metres cúbics, pagaràn el noli segons conveni especial, empró la Companyía no vindrà obligada a encarregar-se del transport de fatos, qual pès o volúm pogués a son judici entorpir la marxa de sos serveis i ademés se reserva el dret de carregar sobre coberta la mercadería que per la seva naturalesa o dimensions, requereixi tal mida.

El noli deurà ésser pagat en el moll de embarc, Els nolis se liquidaràn sobre el pès, mida o valor de les mercaderíes amb arrenjament als grupus detallats en les tarifes; s'exceptúen les mercaderíes no classificades en les mateixes i aquells fatos qual pès o dimensions siguin excepcionals seràn obgecte d'un conveni especial .

A les mercaderíes compreses en el primer grupu, qual noli per tonelada de pago, liquidat al tipu de dit grupu, resulti inferior al que li correspón sobre son valor declarat, liquidant-lo pel tipu «advalorem» se li aplicarà aquest darrer.

Seràn considerades com a mercaderíes del primer grupu, essent-lis aplicables les condicions que regeixen per al mateix, aquelles mercaderíes dels demés grupus qual valor per tonelada de pago sigui superior a 5.000 pts.

A petició dels carregadors, podrà aplicar-se el noli per 1000 kgs. a aquelles mercaderíes a les quals la Companyía hagi optat per aplicar el noli per volúm, sempre que resulti per a cada metre cúbic un noli no superior al que senyali la tarifa per dita mida.

La Companyía se reserva el dret de procedir — tant a l'embarc, com al desembarc d emercaderíes — a la verificació del pès, unida o contingut dels fatos i obgectes d evalor o volúm de les mercaderíes, per rebrà la Companyía doble noli de tarifa, éssent el carregador o receptor responsables de tots els danys, perjudicis, multes, decomísos i demés que per tal falsa declaració puguin recaure sobre la Companyía o sos representants.

No ser àadmès a bordo dels vaixells de la Companyía, llevat de conveni especial, cap article explossiu, inflamable, corrossiu o perillós. El carregador que per falsa declaració hagués embarcat algún article dels de les classes esmentades, incurrirà en les penalitats que senyalen les lleis, éssent també responsable de tot dany originat per la falsa declaració.

Els tipus de noli de la tarfai, representen solament el preu del transport que deu percebre la Companyía ;tots els impostos i gastos de documentació, embarc, desembarc, etc. tant en el port de sortida com en el d'arrivada, aniràn a càrreg dels carregadors o receptors.

JOAQUIM TORRENTS

Relacions comercials d'Espanya

Les qüestions dels Tractats amb Portugal Italia i França, han donat interès i actualitat al coneixement del pactes comercials que té vigents Espanya amb els demés Estats europeus. Aquest estudi l'han fet diverses revistes econòmiques ,de les quals, per creure que interessarà a nostres lectors, ne prenem aquest resum. En el moment actual Espanya te convenis comercials amb els següents 'Estats.

ALEMANYA

«Modus vivendi» de 27 Maig 1892, prorogat «sine die» amb canvi de notes el 29 Novembre 1906. Clàusula de nació més favorescuda limitada. Acaba tres mesos després de la denuncia.

ANGLATERRA

Accord provissional del 20 (29) de Juny i 28 (29) de Decembre de 1894, amb clausula de nació més favorescuda limitada. Acaba sis mesos després de la denuncia.

AUSTRIA-HONGRIA

«Modus vivendi» del 15 (22 de Janer) de 1895. Clàusula de nació més favorescuda limitada. Prorrogat.

BELGICA

Llei i decret Belga de 19 Maig 1902 i decret espanyol de 23 Març 1886. Cláusula de nació més favorescuda, limitada.

BULGARIA

Canvi de nota de 5 octubre (22 setembre) de 1908. Clàusula de nació més favorescuda, limitada Valeder d'any en any, amb la facultat de denunciar-lo amb 3 mesos de anticipació.

DINAMARCA

Conveni de 4 de juliol de 1893, amb clàusula de nació més favorescuda, limitada. Acaba un any després de la denuncia.

FRANÇA

«Modus vivendi» de 27 Maig 1892, prorogat «sine die» amb canvi de notes el 29 Novembre 1906. Clàusula de nació més favorescuda limitada. Acaba tres mesos de la denuncia. Intentant-se nou tractat.

GRECIA

Tractat del 23 setembre 1903, amb clàusula de nació més favorescuda limitada.

ITALIA

Concertant-se nou tractat.

NORUEGA

Tractat de 27 de juny de 1892, conveni adicional i canvi de notes de 25 d'agost de 1903 i declaracions de 5 de Febrer de 1904 i 11 Març 1909. Tarifa especial i clàusula de nació mes favorescuda. Acaba un any després de la denuncia.

PAISOS BAIXOS

Conveni de 12 de juliol de 1892, amb tarífa especial per a l'importació a Espanya modificada en 23 Abril 1894 i en 1 Novembre de 1899. Clàusula de nació més favorescuda. limitada. Acaba un any després de la denuncia.

PORTUGAL

Tractat de 27 de Març de 1893, amb tarifes especials i clàusula de nació mes favorescuda, limitada. Conveni de 29 de Juny de 1894. A comptar del 5 de setembre de 1908, acaba de 5 en 5 anys, debent denunciar-se a dti efcte amb un any d'antelació. Denunciat en son día pels portuguesos, son conegudes les negociacions per a entaular nou tractat, i el regim provisional establert per recent R. D. mentres vé la concertació definitiva d'aquell

RUMANIA

Conveni de 1 de Decembre (17 de Novembre) de 1903 i canvi de 14 (18) de Febrer de 1909. Clàusula de nació més favorescuda limitada. Acaba un any després de l adenuncia.

RUSSIA

Canvi de notes de 2 de Febrer (21 de janer) i 6 de Febrer (25 de janer) de 1895 amb clàusula de nació mes favorescuda, limitada.

SERVIA

Conveni de 5 de Novembre de 1908, amb clàusula de nació més favorescuda, limitada.

SUECIA

Conveni de 27 de juny de 1892, amb clàusula de nació més favorescuda, limitada. Acaba el 3 de Decembre de 1917.

SUIÇA

Tractat de 1 de setembre de 1906, amb tarifa especial i clàusula de nació mes favorescuda, limitada. Acaba el 3 de Decembre de 1917.

TURQUIA

Tractat de 14 d'octubre de 1872 i canvi de notes de 29 de Setembre (28 d'octubre) de 1896. Clàusula de nació més favorescuda limitada.

Del camp

Valuació dels adobs

L'explotació de la terra té per objecte obtenir el major nombre possible de productes vegetals de la manera més perfecta i económica. Els coneixements agrícols que son el fonament científic i económic d'aquesta industria, en's mostren ben clarament quins són els camins que, per a lograr-ho hem de seguir. No obstant, succeeix varies vegades que no se'ls posa tota l'atenció que requereixen, lo qual és causa de que lo que hauría d'ésser un espléndit negoci, se converteixi ben sovint en treballs endebades si és que no s'hi tinguin pérdues, que allavores ja resulta pitjor. Així paguen llur deixadesa els que no's cuiden del que tenen entre mans .

Amb tot, lo que trobem més lamentable, és que molts agricultors de bona voluntat i amb ganes de treballar relljats en lo que'ls passa a altres que consideren més il-lustrats, se deixin influir per aquells pretinguts fracasos que al camp i a la fi no son més que peresa d'esbrinar. Nc d'altre manera s'explica, per exemple, el cas ben remarcable de que de vegades sentiu pagesos que us posen en dubte l'utilitat de l'empleu dels adobs, aliment supletori que s'ha fet ja del tot insustituible en tota apurada explotació del camp.

Contra aqueix dubte ocasionat per experiencies superficials, nosaltres hi oposem l'afirmació de que, com en totes les empreses de la vida, per explotar la terra s'ha de sapiguer calcular, i que, a l'emplear els adobs s'han de tenir en compte certes condicions imprescindibles, sense les quals mai resultaríen remuneradors. Cal que siguin adequats al vegetal que's conreua, cal que's tirin a la terra en justa quantitat, cal que s'apliquin en deguda forma i cal també que'l temps que s'esculleixi sigui'l més apropiat. Si totes aqueixes circumstancies se compleixen al peu de la lletra, i després de passar comptes trobeu que'ls adobs no us milloren els cabals, ja podeu estar ben segurs que la culpa és o de la mala fe de qui us els ha venut o del preu arbitrari a que segurament els haureu pagat.

La mala fe del comerciant o de l'industrial fa que hi hagi vegades que's falsifiquin, s'adulterin mes o menys o els donguin en dolentes condicions; i está clar que aleshores mai podrán produir un resultat beneficiós. Contra això hi ha que prevenir-se, sha de sapiguer en qui's comprén o cerciorar-se de primer en persona intel-ligent respecte llur qualitat. Els laboratoris químics, granges agrícoles, estacions agronómiques, camps d'experimentació, etc., són llocs apropiats on ens podrán donar raó del que siguin els que pensem comprar. També'ns dirán aquí la quantitat que's deu emplear dels mateixos, en cassos concrets.

En el mercat sempre s'hi cotitza llur valor comercial, el qual ve donat per la quantitat de nitrógen, ácid fosfóric o potassa que conténen, observant-s'hi varies vegades la llei de l'oferta i la demanda que'l fa baixar o pujar. S'ha de fer compendre aquí que no és precisament el valor «comercial» el que ha d'atendre l'agricultor, sinó el valor «agrícol», que és el preu a que's poden pagar els adobs atenint-se a llur ulterior resultat. Quan el comerciant no s'entén de raons i especula'l que pot amb els aliments del camp, el pagés ha de veure si li convenen o no, doncs en cas contrari va a riscos de que la ganancia que hi hauría de fer ell, ja per anticipat se l'emporti'l venedor.

Els sindicats sempre son un gran medi per a prevenir-se contra exagerades ambicions d'homes que negocien, mes nosaltres en donarém un de general, pels associats i pels que no ho están, el qual estriba en sapiguer el preu més alt a que's poden pagar els adobs.

Tot consisteix en una senzilla fórmula donada per un il-lustre agronom i que nosaltres l'ampliarém en algún petit detall.

En conreu normal, se suposa que la quantitat i mena de vegetals que s'exploten, la terra que serveix per a l'experimentació i les demés circumstancies culturals, son les mateixes durant dos anys; en el primer no's tira res a les plantes i en el segón s'hi posen adobs. La cullita, naturalment, será diferenta en els dos anys; la del primer se'n representa per una c, per exemple, i la del segón, molt més nombrosa, per C. Tenim, doncs que C-c será la diferencia quantitativa del segón any sobre'l primer. Ara, si els productes de dites cullites se cotitzen a un preu p, per exemple, ja sigui el de l'any o el promig de varis anys, tindrém que (C-c) p será el valor, en diners, que haurem tret de més, a causa dels adobs. La quantitat que d'aquests haurém empleat podem representar-la per a; i si dividim l'expressió anterior per aqueix valor a, el resultat que que obtindrém d'aquesta operació ens dirà'l preu máxim que per cada unitat d'adobs podrém pagar, lo qual se representa, d'una manera algebraica, per

$$\frac{(C-c)\,p}{a}$$

que és la fórmula primitiva d'En Deherain

Peró si sempre compressim al preu máxim que'ns dóna aquesta fórmula, resultaría que els beneficis que obtindríem de més, adobant la terra, se'ls enduríen els mateixos adobs. Així, doncs, si com és natural, se vol fer un guany mínim determinat, la fórmula anterior deu convertir-se'n aquesta altre:

$$\frac{(C-c)\,p-g}{a}$$

en la qual g representa el valor del guany mínim en sa totalitat.

Si per especials circumstancies el posar adobs ala terra ocasionés gastos prou importants per a tenir-los en compte, (acarreig impost major a causa de major cullita, etc.) allavores la fórmula darrera tindríem de convertir-la en la que segueix, en la qual m representa el valor dels gastos al-ludits:

$$\frac{(C-c)\,p-(g \text{ més } m)}{a}$$

Com en tots els cálculs agrícols de semblant carácter, aquestes fórmules no tenen una exactitut absoluta, matemática, a causa de que'ls factors que les integren, dependents de circumstancies un poc variables, tampoc tenen la mateixa propietat; peró així i tot, s'acosten d'una manera admirable a la realitat. Tant això és veritat, que's pot afirmar categóricament, en el cas d'aplicarles a la compra dels adobs, que si aquest son bons i s'empleen en quantitat, qualitat i época convenient, sempre llur resultat será suficientment beneficiós baix tots els punts de vista económics i culturals.

PERE LLOBERA

Els ferrocarrils espanyols en 1912

Es evident l'escàs desenrotllo extensiu de les víes ferries espanyoles, puix l'augment de llongitut de la xarxa es realment insignificant en relació a la superfici del territori i fins a la població d'Espanya.

Cada día se demanen noves concessions de linies, peró quasi sempre amb l'únic intent de negociar el traspàs o concessió de les mateixes, per a que'l cedent obtingui alguns milers de pessetes. I com que'l capital del país, es molt refractari a interessar-se en empreses ferroviaries, s'ofereixen els estudis i concessions de linies a empreses estrangeres, els quals o no están en condicions de pendre la concessió o si l'aprenen es les més de les vegades amb mires a una especulació desproporcionada que recarrega desmesuradament el capital d'establiment i dona par resultat un fracàs de l'explotació que augmenta l'allunyament i la desconfiança que per a aquestes empreses sent el diner del país.

Ens limitèm a senyalar el fet que no poden evitar les repetides disposicions llegislatives que amb mes o menys acert revenen dictant pels governs per a afavorir el desenrotllo de les xarxes ferroviaries, amb resultats tant pocs satisfactoris com els que ha donat l allei de ferrocarrils fecundaris i estratégics, malgrat les reformes introduídes en la mateixa. Al nostre modo d'entendre, el mal no's curarà amb lleis, per bones que aquestes fossin, sinó procurant desvaneixer els perjudicis que te'l capital nacional contra'ls negocis carrilaires, procurant, mitjansant la premsa i estadístiques oficials oportunes i exactes, fer coneixer del públic els resultats de la explotació d eles linies en servei i els progressos que realitzen les mateixes tant en milloraments com en recaudacions. Aquest fi, es també necessari aconseguir que algunes companyíes, encare que poques, deixin son actual criteri de reserva o de temor a la publicitat de certs datos, lo qual fa parlar a la maledicencia, fent que uns creguin que tal conducta es per a escapar-se de l'investigació del Fisic i altres per a afavorir per medi de l'ignorancia interessos personals o especulacions poc lícites.

Es evident que'ls ferrocarrils son ja negoci renumerador a Espanya i que encare ho seràn més en el pervindre si les tenen en compte que les companyíes ferroviaries X i pels poders públcis les condicions que hem esmentat. El trafec se desenrotlla mes cada día, éssent el progrés de les empreses ferrocarrileres espanyoles únicament intensiu puix son desenrotllo extensiu es migrat com hem dit abans. Per a demostrar-ho consignèm els següents datos:

Mideix la xarxa carrilaira d'Espanya kls. 14.315 en explotació. En l'any 1912 sols foren oberts a l'explotació 192 kls. de vía ferria.

Per les diverses linies d'Espanya circularen 53.365.139 viatgers o sigui 3.770 per kilòmetre explotat.El moviment mitjà diari fou de 150.589 viatgers. Les mercaderíes transportades representen la soma enorme de 31.817.825 tonelades sols en petita velocitat.

Els productes bruts obtinguts en 1912 per les empreses de les linies, fou de pessetes 394.110.423 presentant sobre l'any anterior, un augment de 43.649.196 pts., éssent de remarcar que sols dúes linies: les de St. Feliu de Guixols-Girona i Valladolid-Medina de Río Seco, sufriren baixa amb relació a 1911 i encare aquesta baixa fou insignfiicant, puix entre les dúes fou escassament de 25,000 pts. El producte mig per klm. fou de 27.531 pts.

L'estat obtingué una recaudació per imposts sobre bitllets i mercaderíes, de ptes. 27.966.531.

El material movil que tenen les diverses companyíes per al servei d'explotació de les línies està compost de 2.383 locomotores, 6.075 cotxes de totes classes per a viatgers i 46.675 vagons per a mercaderíes.

Els productes en brut obtinguts per les dúes companyíes més fortes, o siguin les del Nord d'Espanya i Madrid a Saragoça ia Alacant fou aquest: Nord d'Espanya, 150.538.864 ptes., o sigui 13011,506 pts, mes que en 1911; M. a S. ia A. 131,312,666 o siguin 11.809.103. Aquestes dúes companyíes soles representen més de les dúes terceres parts del total dels productes de les companyíes ferroviaries espanyoles .

Les companyíes que exploten carrils a Catalunya, apart de les xarxes catalanes, de les dúes poderoses esmentades, obtingueren els següents productes:

Manresa-Berga: 1.475.002 pts. (58,125 pts. més que en 1911).

Olot-Girona: 516.145 (156.882 més que en 1911).

Económicos de Catalunya: 212.444 (pts. 10.165 mes que en 1911).

S. Feliu de Guixols-Girona: 389.689 (pts. 13.745 menys que en 1911).

Tot lo dit demostra que'l tràfec ferroviari fou molt intens en 1912 i com que en lo que va d'any segueixen augmentant les recaudacions, se pot afirmar que l'activitat comercial no decau i que'ls ferrocarrils de Espanya han entrat en un període de ferma prosperitat,

Les lleis agraries

Adquisició de terres. A Irlanda

En aquest país que sots la tutela del centralisme, les regions andalusa i gallega tenen que resoldre, respecte a la propietat de les terres, es bo coneixer la llegislació d'altres paissos en aquest punt.

El «Boletín de las Instituciones Económicas i Sociales», publica un article del qual traduim lo següent:

Com a solució de caràcter temporal fou adoptada la creació de l'anomenada «dual ownership» és a dir, s'assegurá al pagés la possesió de la terra que conreuava, concedint-li la facultat de vendre els séus drets sobre la mateixa i de cobrar la renda que fix lel Tribunal independent conegut baix el nom de «Land Commission».

Al mateix temps se donaren facilitats per a decidir als pagesos a comprar terres i en a u s's darrers anys foren am liades amb objecte d econverdir als pagesos en conreuadors propietaris.

Les disposicions de les diferentes lleis sobre l'enquisició de terres en virtut de les els pegesos disposats a comprar la terra que conreuen poden obtenir préstams de l'Estat, formen l'objecte d'un article publicat en el número d'octubre del «Boletín de las Instituciones Económicas y Sociales» de l'Institut Internacional d'Agricultura.

Encara que altres lleis anteriors donaven ja facilitats per a l'adquisició de terres, la primera que directament tendeix a favoreixer la compra de les mateixes és la «Ley Ashbourne» promulgada en 1885. En força d'ella, se concedeixen présams per l'import total del preu de compra el reembors del qual ha de verificar-se en el plaç de 49 anys corresponents al 4 per cent de la quantitat anticipada.

Per a incluir els grans pvropietaris a vendre les seves terres, la llei [illegible] que'l preu de venda se pagui dir[illegible] en títuls de renda fundiaria (Land [illegible]), que estaven molt per damunt de la par quan la llei fou promulgada.

Peró com, amb els temps, el valor dels títuls descendiren més baix de la par, la venda de terres fou quasi insignificant.

Altres lleis sobre adquisició de terres foren successivament promulgades; la més important fou la de 1913 coneguda am bel nom de llei Wyndham. Dita llei facilita als pagesos la compra de terres estenent-se a 63 anys i mig el plaç de reembors i reduint al 3 i mig les anualitats que havíen de pagar. De tal manera que aquestes podíen ésser molt inferiors al preu de l'arrendament que l'agricultor tenía de pagar abans del contracte de venda; la llei posa com a condició per a sol-licitar el préstam, que el preu de compra sigui tal que les anualitats no excedeixin del preu anterior d'arrendament reduit del 20 per cent o 10 per cent segons que's tracti de una terra subjecta al «judicial rent» establerta abans o després del 1896.

La «ley Wyndham» conté, ademés, importants disposicions per a induir als grans propietaris a vendre les seves posseions. El preu de venda se paga en diner comptant enlloc dels títuls; com regal de l'Estat rebrán un bono equivalent al 12 per cent del preu de venda i quedarán exemptes de quasi tots els gastos legals inherents a la venda. Especials facilitats se concedeixen als usufructuaris, podent rebre els bonos com si fossin propietaris absoluts.

Per a l'adjudicació de les disposicions de la «ley Wyndham» se creá un cos especial administratiu anomenat «Estates Sommissioners» al que's doná la facultat de comprar les terres dels propietaris i revendre-les als pagesos.

La baixa en el valor dels títuls fundiaris que havía produit una disminució en el número de les vendes, feu necessaria la revisió de la llei 1909. En virtut d'aquesta llei les anualitats que havíen de pagar-se era del 3 i mig per cent i els bonos perals propietaris de finques corresponents al 12 per cent del preu de venda, foren substituits amb altres que oscil-laven entre'l 3 i 18 per 100 segons el preu de venda representés un número major o menor d'anys de arrendament. Estableix, ademés, que'n alguns casos el pagament del preu de venda se verificará en títuls de renda fundiaria. En virtut de la llei anterior a la de Ashbourne, més de 7.500 agricultors arribaren a ésser propietaris dels terrenys conreuats per ells, peró amb la llei següent s'avençá molt ademés depressa.

L'import total dels préstams fets en virtut de la llei Ashbourne i de la del 1888, fou de lliurnes esterlines 9.992.536; i els concedits per la llei 1891 i 1896 pujaren a lliures esterlines 13.145.762; i els que's feren fins al 31 de març de 1910 segons disposició de la llei Wyndham i de la de 1909 alcançren la quantitat de 33.907.756 lliures esterlines.

Els préstams fets en virtut de les diferentes lleis sobre adquisició de terres dona, per lo tant, un total de 56.045.751 lliures esterlines.

L'obra del trasllat de les irlandeses de mans dels grans propietaris a les dels pagesos procedeix amb seguretat, peró com la «ley Wyndham» autoriza la concessió de préstamos de préstams per l'import total de 100 mil-lions de lliures esterlines, han hagut de fer-se grans provisions de diner per a poguer fer front a tots els préstams que amb el tamps se demanin.

Revista bursàtil

En el mercat bursàtil encar que'l negoci no hagi arribat per complert, els valors contractats regirtren unes fluctuacions mes accentuades merces a les quals l'especulació pot entrar en operacions amb majors probabilitats d'èxit.

L'incertesa continúa no obstant dominant en tots els rotllos, i és possible no desaparegui fins que la situació política se veixi quelcom més aclarida. Per això és precís que'l president de la República francesa efectúi la visita i retorni de nou a son país. L'interinitat del compte de Romanones és molt possible que toqui a la seva fi després del viatge den Poincaré .

No obstant, podria ésser que l'actual president del Conceil de Ministres, intentés reanuar les tasques parlamentaries, peró si fa aquesta probo, és quasi be segur que'l resultat será negatiu, puig malgrat els trevalls que s'han fet, i se faràn encara, per a ajuntar les diverses fraccions del partit llibaral, les diferencies que'ls separen son tan fondes que no s'ha poguit trobar encara l'es possible que no's trobi la fórmula conciliadora.

En la Borsa, com havem dit altres vegades, la situació política inspira vius recels. La crisi actual, per les circumstancies que la rodegen, és una de les més interessants de l'història contemporània d'Espanya, i

d'aquí que la solució sigui esperada amb verdadera impaciencia.

Deixant a banda la situació precaria qeu, malgrat les manifestacions optimistes senyor Suarez Inclàn, atravessa l'Hisenda pública espanyola, i també el complicat problema d'Africa quina solució tant desitjada com necessaria, s'allunya més de día en día, es possible que el mercat bursatil no s'orienti fins solucionada la qüestió política.

D'aquí l'incertesa que d'un temps an aquesta part pot observar-se en tots els rotllos i molt especialment en els de paper a terme.

La Borsa de Paris, sembla que està completament identificada amb la marxa dels aconteixements polítics del nostre país i exterioritza encara mes que la de Barcelona la inquietut en lo que al grup de valors espanyols fa referencia.

La de Madrid, fent-se carrec de la situació present marxa també recelosa.

Un altre motiu que ha contribuït a embrollar la situació present, es la manca de diner que s'observà en el mercat, durant la darrera liquidació de fi de mes. Els tenedors de numerari arribaren a exigir el nou per cent, i an aquest tipo de interès crescudíssim arrivaren a colocar fabuloses somes. Com és natural el mercat després d'una liquidació tant onerosa ha quedat estragat.

Els tenedors de diner durant l'any en curs han fet com vulgarment se diu, el seu agost. Tres liquidacions manquen per a donar per finit l'exercici de 1913. Fins are el terme mig del diner ve a sortir a un cinc o un cinc i mitg per cent, tal com queda la plaça és probable que en lo que resta per a acabar l'any el preu del diner no s'abarateixi gaire. Are bé, doncs; en quin paper, o en quin negoci podía el capitalista empleiar els seus diners, que li reduituissin un interès més crescut i que a l'ensems li reportés menys mals de caps?

Feia temps que no s'havía vist una escasetat tan perllongada de efectiu; les guerres amb els seus enormes gastos han ocasionant en el món enter durant el darrer exercici i part del corrent, quantiosos dispendis. El diner ha sigut precís per a cubrir els emprestits llençats als mercats; primerament se trova amb bones condicions, peró escurats tots els recons, a les darreríes el poc disponible que manca exigeix un premi crescudíssim. Pero es el cas que manquen encara molts emprestits per a ésser llençats al mercat lo que fa supossar que la tensió monetaria lluny de creixer se reformará encara més.

A Barcelona per a el día 27 del mes en curs, «La Energía Elèctrica de Cataluña», anuncía una emissió de 25.000 obligacions hipotecaries de 500 pessetes una.

El tipu d'emissió és de 95 per cent.

Suposem are que les garantíes que diu dre al mil-lió tresocents setanta cinc mil ment d'importancia suficient per a responque ofereix la entitat emissora, siguin realduros que demana, per aquestes 25.000 obligacions. Un any enrera no hauría ofert al capitalista mes enllà d'un quatre o un quatre i mitg per cent. Avui donades les condicions monetaries del mercat La Energía Elèctrica, no s'atreveix a oferir menys d'un «cinc i mitg» per cent, «net d'impostos» o sigui que el capital empleiat en aquestes obligacions redituarà «liquit» un 5'62 per cent.

Es ventatjós acudir al crèdit públic en aquestes condicions?

Probable es que si el diner segueix essent solicitat com ara vegem el tipu de l'interès molt mes crescut encara.

Es aquesta una de les temeses del mercat bursatil que no deixa de motivar fundades inquietu'

X.

Crónica financiera

Optimismes injustificats

A pesar de no haver desaparescut les causes que han motivat el notable descens que, d'una serie d'anys a n'aquesta part, venen sofrint tots els valors nomenats de primer ordre, constantment, i a la mes petita millora del canvi les revistes financieres apareixen profetitzant una prompte i favorable reacció.

Ultimament, apropósit de l'alça de la renta francesa, ens ha sorprès una nova nota optimista sobre aquest tema en la qual s'afirma que l'estalvi torna a n'els Fondos Internacionals, amb preferencia a altres valors de mes rendiment, peró de garantíes menys sólides.

No hi ha pas dubte que de persistir la alça iniciada hauríem de convenir amb el criteri de l'articulista; peró hem de tenir en compte per a judicar serenament que després d'una baixa important vé sempre una reacció, motivada en general pels optimistes; a més, convè no oblidar que les caixes d'estalvi a França venen obligades, per manament de l allei, a invertir les disponibilitats en fondos de l'Estat i lo natural es que durant el període d'agitació per que ha passat Europa aqueixes guardessin llurs sobrants en espera de que la situació se consolidés; ara, en virtut de la pau dels Balkans i també al baix preu a que ha cotitzat la Renta francesa, es molt probable hagin aprofitat l'ocassió per a invertir els cabals, motivant l'alça banderejada com a signe de normalització.

No hem de perdre de vista que la baixa dels valors es produida per les moltes demandes de numerari dels paísos americans, en primer terme, a la creació i ampliació de grans empreses industrials, en segon lloc i per fí, a n'els governs de l'antic continent que no paran en la seva bogería d'augmentar els pressupostos de guerra i marina.

Nosaltres no podem creure en la possible refeta dels valors de primer ordre menles nacions totes no hagin consolidat tots els deutes. Precisament durant l'any anterior quasi tots els paísos tingueren necessitat d'acudir al crèdit i per les dificultats del mercat ho feren en bons del Tresor, els quals dintre curt plaç, o s'han d'amortitzar, o s'han de convertir. La penuria de les hisendes fa rebutjar el primer extrem i en consequencia laboren contra la possible alça dels canvis.

Pel següent quadro, resúm del total dels bons del Tresor que s'han emès durant 1912, es pot veure l'importancia i les necessitats de la generalitat dels paísos.

	Mil-lions en francs
Austria-Hungría	430
Bèlgica	290
Bulgaría	70
Xina	30
Gran Bretanya	280
Italia	250
Mèxic	85
Holanda	22
Turquía	270
Russia	121
Uruguay	22
Total	1,870

Per altra part la situació carregada dels Estats Units d'Amèrica i les perspectives que ofereix el desenrotllo d'aquesta situació, son factors que poden influir poderosament en les circunstancies actuals, ja que lo mateix que a Europa s'han immobilitzat durant aquests darrers anys molts mes capitals que'ls que l'estalvi ha pogut produïr. Per a les emissions a llarg venciment cada dia ha sigut més difícil el mercat oferint-se canvis molt baixos i tipus d'interès bastant més pujats que'ls acostumats i per aquesta causa, lo mateix que en l'antic continent, s'ha recorregut a la creació de valors a curt terme, en espera de situacions més favorables. Aquest procediment, diu un economista, no ofereix grans inconvenients quan se practica moderadament i se pot comptar amb recursos certs en el venciment peró els ferrocarrils i les societats industrials americanes han verdaderament abusat i ara es cas ja de preguntar com se farà la retirada de tot aquest paper i la consolidació de tots aquests deutes.

Tornant a Europa creiém d'interès reproduir lo que diu el notable economista Alfred Neymarck, referint-se a la situació de les hisendes públiques. «De tres a quatre mil-lions de francs d'emprèstits d'Estats esperen la primera ocasió d'ésser llançats al mercat i al costat d'aquests serà precís afegir prop de mil milions de francs en bons del tresor encara en circulació, tot això sens tenir en compte les pessantes deutes flotants. A n'aquestes sumes venen encara a afegir-s'hi les despeses per armaments que p rteneixen sens interrupció llur curs ascencional, activat per la rivalitat de les grans potencies.»

I com nota final transcrivim el pressupost que per armaments han fixat els Estats europeus per a 1913.

	Lires
Anglaterra	73.000.000
Russia	71.000.000
Alemanya	70.000.000
França	56.000.000
Austria-Hongria	29.000.000
Italia	26.000.000
Espanya	9.000.000
Altres paisos	32.000.000
Lires	366.000.000

Devant dels antecedents que hem exposat creiem que hi ha motius per ésser optimista i per ara estèm convençuts que, descomptant petites oscilacions, no veurem l'alça dels fondos internacionals.

A. CABALLER

Informació General

OBRES PUBLIQUES. — Ha sigut adjudicada a D. Josep Famada Olivé, per 11.392'05 pts., la subasta de les obres del ramal de Badalona a la barriada de Fomar, de la carretera de Badalona a Mollet.

A D. Josep Audet se li han adjudicat per 176.844'59 pts., les obres del troç segón de la secció de Guixona a Pons de la carretera de Cervera a Fous per Guixona (Lleida) i D. Bonifaci Estrada la del troç tercer de la mateixa carretera d'Espluga de Francolí a Flix (Tarragona) per 196.870 pts.

ELECTRICITAT. — Per RR. OO, se han concedit les següents autoritzacions:

A D. Joaquim de Bertrán per a instal-lar linie de alta tensió, amb destí al suministre de fluid a les poblacions de Cabrianes, Artés, Balsareny, Sallent, Sampedor i Sant Fructuós (Barcelona).

A la Companyía Barcelonesa d'Electricitat per a instal-lar una linia aeria a báixá tensió amb destí al suministre de fluit entre la sub-central de Sant Just Desvern Espluga i dos tranformadors amb sa corresponent derivació subterrania per a alimentar dita linia i altra a l'arrabal d'Esplugas.

A D. Manel i Donya Agna Girona per a establir línia d'aprofitament d'energía elèctrica des de l'hidràulic que té en el riu Fresser a l'estació receptora situada a Ribas (Girona).

JUNTES D'ACCIONISTES. — El día 29 del corrent, celebrarà junta general ordinaria d'accionistes la Societat del Ferrocarril d'Alcantarilla a Lorca, domiciliada a Barcelona, Rambla dels Estudis 1.

NOVES SOCIETATS. — Companyía Barcelonesa de Navegación. S. A, Barcelona. — Per a dedicar-se a l'explotació dels vapors «Vicente Salinas» i «Federico» i demés que adquireixi. Capital: 300.000 pts. en 600 accions de 500 pts. una.

Osmas S. A. Barcelona, — Per a dedicar-se al negoci de comissions i representacions, importació i exportació de productes, fabricació i venda de gel i sos derivats. Capital: 20.000 pts en accions al portador de 50 pts. una.

Colomé i Aguilar. Barcelona. — Col-lectiva per a la fabricació de tota mena de obgectes de metall.

D. T. González, Barcelona, — Col-lectiva per a dedicar-se a la representació exclusiva de la casa «Manufacture Martmy» de Torino i demés que acordin.

Industria Alcoolera S. A. Barcelona, — Per a dedicar-se a l'elaboració i rectificació d'alcools i explotació d'industries amb això relacionades. Capital: 1 mil-lió de pts. en 2.000 accions al portador de 500 pts. una.

Cardona i Valls en C. Igualada. — Per a la fabricació i compra-venda de genres de punt.

CUPONS, DIVIDENDS, EMISSIONS AMORTITZACIONS. — La Banca Arnús, paga el cupó de venciment 1 d'octubre de les obligacions al 4 1/2 per 100 de l'Ajuntament de Sarrià.

La Societat «Material para Ferrocarriles i construcciones» paga el cupó 24 de les seves accions.

La Companyía Barcelosa d'Electricitat paga el cupo 13 d eles seves obligacions 4 % emissió 11 Maig 1907 i el cupó 11 de les al 4 % emissió 5 juny 1908. La Companyía Trasatlàntica paga el cupó 13 de les seves obligacions al 4 % emissió 1 juliol 1910.

La Companyía dels Ferrocarrils de M. S. a A. paga el cupó 73 de les obligacions de l'extingida Companyía del Ferrocarril de Ciudad Real a Badajoz i de Almorchon a las Minas de Bélmez. Igualment paga, a raó de 500 francs o pessetes (a Paris o a Madrid, respectivament) les 112 obligacions amortitzades en el sorteig del 11 de Setembre darrer.

La S. A. «Carbones de Berga» paga en l'Associació de Banquers de Barcelona, el cupó 10, de venciment 1 d'octubre, de les seves obligacions.

El Banc Hispano Colonial paga els cupons i titols amortitzats del Deute Municipal, venciment de 30 Setembre 1913, Series A. B. i C, emissió de 1906; Serie B. de 1912; series D. de 1907 i 1908; Series F. de 1912 i bonos de la Reforma de 1908. També paga aquest Banc el cupó 11 i obligacions amortitzades de la Junta de Foment de Melilla, venciment 1 d'octubre.

La S. A. Construcciones y Pavimentos (antes Miró Trepat y Comp.» paga el cupó núm. 7 de les seves accions preferents.

La Companyía General d'Electrecitat, ha acordat augmentar son capital que era de 300.000 pts. des de la fundació de dita Societat en 1908, a 800.000 pts. El capital en lo successiu estarà representat per 1.600 accions al portador de 500 pts. una.

El Banc Hipotecari d'Espanya paga el cupó de les seves cèdules 1 d'octubre i les amortitzades en el sorteig del 1 juliol.

La Companyía General de cotxes i automóbils paga el cupó 13 de les seevs obligacions al 5 %, a raó de 5'91875 pts liquid.

EL PORT DE BARCELONA. — S'ha dictat recentment una interessant R. O. de Foment, la qual en sa part deportiva diu:

«1. Aprobar con carácter provisional, interín no se dicten las disposiciones relativas a la aprobación definitiva de las tarifas propuestas por la Junta del Puerto de Barcelona, encargándola que estudie con la mayor atención el modo de reformar paulatina y gradualmente los arbitros actualmente establecidos sobre el desembarque de mercancías, a fín de disminuir el que grava a ciertos artículos, especialmente el carbón, compensando la consiguiente disminución de ingresos, ya sea con el aumento de arbitrios sobre otros artículos ó ya con la imposición de arbitrios sobre todas o algunas de las mercancías embarcadas.

2. Que cuide igualmente la Junta de presentar un estudio sobre el producto y el coste de cada uno de los servicios de explotación, con objeto de justificar las tarifas urgentes dentro del criterio indicado en el apartado 3 de la R. O. de 3 setembre i

3. Significar a la Junta la satisfaccion con que se ha visto los esfuerzos que ha hecho para aumentar los ingresos del puerto, son lastímar los intereses del comercio, siend ode esperar que pronto consiga llegue el producto de los arbitros a la proporción correspondiente al valor del tràfico del Puerto».

DIVERSES. — La Societat d'assegurances «Crédito Ibérico» de Barcelona, ha sol-licitat la seva extenció, lo qual fà public la Comissaría de Segurs als efectes legals.

Lo mateix ha solicitat la Societat d'assegurances contra malalties anomenada «Banco Regional», de Tortosa.

—Per la Direcció General de Contribucions s'ha format el repartiment general de la contribució territorial per al vinent any 1914, que després dels tramits necessaris ha sigut publicat en la Gaceta. El cupu fixe es, conforme a l'article 1 de la Llei de 29 Decembre 1910 de 170.000.000 pessetes, com era en anys anteriors.

—Per R, O. del Ministre de la Gobernació s'ha disposat que el día 25 d'octubre vinent, se reuneixi en Madrid la Conferencia de Delegats de Caixes d'Estalvi i del Banc Hipotecari d'Espanya, conforme al Reglament redactat pels Instituts de Reformes Socials i Nacional de Previssió.

—En les galeríes Dalmau, d'aquesta Ciutat, s'hi ha celebrat una reunió de comerciants d'obgectes d'art antic i antiguitats en general, a instancies de la Cambra de Comerç Espanyola de París, per a informar a aquesta respecte a son parer sobre'l tractat de comerç entre França i Espanya.

—En virtut de lo previst en la llei de pesca de 27 Desembre 1907, des de'l 1 d'octubre al 15 abril vinent està prohibida en absolut la pesca en les aigues dolces de domini públic de la trutxa anomenada «arc-en-cel» i la dels crancs des de la mateixa data fins al 15 de Maig de 1914.

—El Banc Hipotecari d'Espanya ha prés el següent lloable acord: «No essent favorable en aquest semestre per als tenedors de cédules que les tenen assegurades del risc d'amortizació l'operació concertada amb el Banc, no's cobrarà, al abonals-hi el cupo de 1 d'octubre, la prima de l'assegurança».

—Segons l'avenç estadistic que ha publicat la Direcció General d'Agricultura referent a la producció de raím durant l'any 1913, se calcula que les 219.000 hectàries de superficie de vinya conresada a Catalunya produiríen 8.696.400 quintars metrics, Amb tot, temem que les darreres inundacions hagin perjudicat molt dita xifra que resultava superior a la de l'any anterior.

—La part dispositiva de la recent R. O. sobre'ls drets aplicables a Portugal mentres no vé la concertació del nou Tractat amb curs, se limitava a dir que des de'l 1 d'octubre s'apliquessin als productes de Portugal els drets mes reduïts.

—Segons les acostumades RR. OO. de Hisenda els ingressos del mes de Setembre tingueren un augment sobre l'any anterior de 4.505.432 pts, i el canvi mitg dels francs fou de 6'15, millorat també.

—Encare no està coberta del tot la darrera emissió de bonos del Tresor. I el senyor Suatrez Inclàn., bó, gracies!

Butlletí Comercial

6 d'octubre 1913

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Papel
Londres, 90 dies vista	.....	26'30	.....
— xec	29'82	.....	26'80
París, xec	.....	.....	6'00
Madrid y plasses banca, a 3 d. v.	.....	.....	6'30

Efectes públics

	Oper.	Diner	Papo
Deute Int. em. 1908 serie A...	83'30	.....	.....
— — — — B...	81'80	.....	.....
— — — — C...	80'65	.....	.....
— — — — D...	78'80	.....	.....
— — — — E...	78'25	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G. H.	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	99'35	.....	.....
— — — B...	99'50	.....	.....
— — — C...	99'50	.....	.....
— — — D...	99'20	.....	.....
— — — E...	99'15	.....	.....
— — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A...	.....	.....	.....
— — — B...	.....	.....	.....
— — — C...	90'20	.....	.....
— — — D...	.....	.....	5
— — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
Titols Deute Mpal. 1903-4-5	92'75	.....	.....
— — — 1906 ABC	92'00	91'75	92'00
— — — 1907	.....	91'50	92'00
— — — 1910	.....	90'85	91'15
— — — 1912	.....	90'35	90'85
— — Maig 1899. Ensxe.	93'50	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908	90'62	90'50	90'75
— — Mun. de Sarrià	.....	98'25	98'75
Emprèstit Diputació Prov.	93'75	98'75	99 00
Port de Melilla y Xafarines	103'75	103'50	104'00

Obligacions

	Oper	Dia	Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	81'75	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	.....	.....
— esp. Alm. Val. Tar.	90 37	90'25	90'75
— Osca a Fr.ª, alt. lin.	91'00	90'75	91'00
Mins Sant Joan Abadeses	.....	77'00	77'50
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	.....	.....
Madrid Sarag. Alic. serie A.	103'75	103'50	104'00
— — — B..	98'62	98'50	98'75
— — — C..	98 62	90'50	99'75
— — — D..	88'25	88'00	86'50
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	52'00	52'00	52'50
Alm Val. y Tarrag., no adher.	.....	58'00	58 50
— — adherides	.....	72'75	73'25
Med. Zam. Or. Vigo, em 1880.	.....	48'00	48'50
— — — 1883.	.....	48'00	48'50
— — serie G y H.	.....	74'25	74'75
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cácer. Port. serie 1.ª	.....	101'75	102'25
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	.....	.1..
— totsels cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies.	.....	.....	.....
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	91'50	92'00
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	.....	.....
— Barc. Elec.	.....	88'50	87'..
Companyia Transatlántica	.....	89'25	98 30
Canal d'Urgell	.....	77'00	77 .0
Sec. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	0
— — —	.....	.....	...50
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	99'00	99'..
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	85'00	.....	.....
— — preferents	.....	92'50	92'..
Port de Barcelona, em. 1895.	.....	.....	.....
— — — 1905.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	0
— — — 1910.	.....	.....	5
— — — 1911.	.....	.....	0
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebro.	88'75	89'00	90'00
Societa Catalana Gas	.....	.....	...0
Foment Obres y Construc.	.....	93'00	93'50
Comp. Cotxes y Automóbils	.....	94'85	95'00
Siemens Schuckert, Ind. El. c.	.....	98'50	96'00
Societat Valenciana Elec	.....	99'75	100'25
Navegació y Industria	.....	.....	...0
Societat Carbons de Berga	.....	95'00	92'50

Accions

	Oper	Queda Diner	Queda Papo
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Canc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ Rambla del Mitj, 22.

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	79'51	79'52
Alacants idem	96'40	96 45
Nords, idem	101'35	101'35
Orenses idem	.....	.....
Colonials, idem	.....	.....
Andalusos, idem.	.....	.....
Cotons ... N. D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes pròxim.	79'32	79'32
Alacants, idem	96'10	96'15
Nords, idem	101'00	101'05
Orenses, idem	.....	.....
Colonials idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons ... N. D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	5'50	p. 100
Isabels	6'30	—
Unses	5'60	—
Or de quatre durus	5'20	—
Or de un y dos durus	4'50	—
Dollars	6'50	—
Lliures esterlines	26'35	ptes.
Francs	5'50	p. 100.
Marcs	130'00	—

Plaça de Barcelona

Mercats

COTONS

Informació del Centro Algodonero de Barcelona

Liverpool 6 d'octubre

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	7'78	....	....	7'83	...
Setembre-Octubre	7'44	....	....	....	7'41
Octubre-Novembre	7'31	7'39	7'37	7'37	7'29
Novembre-Desembre	7'24	....	....	....	7'22
Desembre-Janer	7'22	7'29	....	....	7'31
Janer-Febrer	7'2.	7'29	7'27	7'27	7'20
Febrer-Mars	7'21	....	....	....	7'20
Mars-Abril	7'21	7'21	7'27	7'27	7'20
Abril-Maig	7'19	....	....	....	7'19
Maig-Juny	7'18	7'28	7'25	7'23	7'18
Juny-Juliol	7'14	....	....	..	7 17
Juliol-Agost	7'13	....	....	....	7 15
Agost-Setembre	7'04	....	....	...	6'97

Alexandria, 4 d'octubre

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Novembre	10'22	N.	10'15
Jener	10'33	10'38	10'29

Nova York, 6 d'octubre

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	Tanca
Disponible	14'20	.....	.....	14'10
Octubre	13'94	13'80	14'71	13'81
Novembre	13'77	....	.....	13'67
Desembre	13'79	13'76	13'59	13'70
Jener	13'62	13 46	13'38	13'51
Març	13'63	13 48	13'41	13'53
Maig	13'66	.....	.....	13'.6
Juny	13 50	.....	.....	13'60
Agost	N.	13'83	.....	N

Nova-Orleans 6 d'octubre

	Anterior Tanca	Avui 2.ª	Tanca
Disponible	14'00	.....	14'
Octubre	13'83	13'89	13'71
Novembre	13'81	.....	13 73
Desembre	13'81	13'63	13'70
Gener	13'83	13'65	13'71
Març	13'91	14'72	13'80
Maig	13 94	.....	13'85

Arribades als ports dels Estats-Units 50,000 bales en 2 dies, contra 58,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comerç de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	198 a 230	191 a 193	188 a 189
Altres ports	... a ...	189 a 191	186 a 189

	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	185 a 187	188 a 183	000 a 000
Altres ports	183 a 185	180 a 182	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regàs.

Dia 6 d'octubre

Els 100 kilos, fora consums

Andalús, nou	de 113'05 a 117'40	pessetes
Baix Aragó	de 155'50 a 182'50	—
Borges	de 143'50 a 165'25	—
Tortosa	de 139'25 a 153'30	—

Mercat en tendencia a l'alsa

Estació del Bogatell: Existencia .... 5 vagons

— — Arribades .... 0 —

OLIS REFINATS

Encaixos de 5 bidons de 5 litres

Regàs, extravergo	8'50	pessetes	cada
— Superfi	7'50	—	—
La Trompeta	6'50	—	—

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa Emili Gaissert y C.ª, carrer Princesa 52.

Havre, 6 d'octubre

(Cafè good Average)	Obre	Tanca
Desembre	69'75	69'74
Mars	70'00	80 00
Maig	70'25	70'25
Juliol	70'50	70'50
Setembre	70'75	70'75

Sostingut.

Nova-York, Dia 6 d'octubre

Cafè (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Desembre	.....	.....
Mars	.....	.....
Maig	.....	.....
Juliol	.....	.....

París, 6 d'octubre

	Obre	Tanca
Octubre	31'00	31'12
4 Octubre	31'25	31'62
4 Janer	32'00	32'25
4 Mar.	32'37	32 75

Sostingut.

Hamburg, 6 d'octubre

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Oct.-Des.	9 40	....
Janer-Mars	9'55	....
Maig	9'77	....
Agost	9'87	....

Sostingut

Londres 6 d'octubre

Sucre (Base 88 per 100)	Obre		Tanca	
Octubre-Dbre	9/3	1/2	9/3	1/2
Gener	9/4	1/2	9/4	1/1
Maig	9/8	1/4	9/7	3/4
Agost	9/10	1/4	9/9	3/4

Sostingut.

LLANA

Havre, 6 d'octubre

Bueno Aires.	Obre	Tanca
Gener	191'	191'

Calma.

METALLS

Hamburg, 6 d'octubre

COURE	Obre	Tanca
Mars	145'75	....
Agost	144 50	....

PEBRE

Havre, 6 d'octubre

Tellicherry	Obre	Tanca
Desembre	60'75	....
Mars	61'75	....
Maig	62'25	....
Septembre	63'00	....

Calma.

ALCOHOL

París

		Tanca
Octubre	44'00	45'00
4 Gener	45'00	45'35
4 Maig	46'00	46'25

Sostingut.

Productes enològics (marca Enol)

Informació de la casa KEGELS I VILA, Rambla de Catalunya, 32.—Barcelona

Dia 6 d'octubre

	Per 100 ks. bultu d'origen	Detall el kilo
Acid cítric (caixes de 50 k.)	670	8'50
Acid sulfurós anhidre	....	....
Cilindre de 10 k.	....	2'50
— de 25 k.	....	2'20
— de 50 k.	....	2'10
— de 100 k.	...	2'
Acid tartàric (caix 100 k.)	395	4'
Amiant pols per afiltre	400	5'
Carbó decolorant pasta	100	1'50
Carbonat de potassa químicament pur	200	2'50
Celulosa per a filtre	275	3'
Clarificant per a ví negre	175	2'50
— — blanc	200	2'50
Cola de Russia Salianski	...	41'
— de Xina fideus	...	12'
Filtrolina	150	2'00
Fosfat amònic	170	2'50
— bicàlcic	70	0'85
Gelatina fina «plata»	450	5'50
— plaques «medalla d'or»	145	1'
Metabisulfit de potassa pur	120	1'
Onesocola Coignet	200	2'
Tiatne extra a l'èter	750	8'
— — alcohol	850	7'57
— — en agulles	675	7'20

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, baixa Antic Born 11.

Dia 6 d'octubre

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 àzoe	35'00
Sulfat ferro cristallisat	8'11
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 àzoe	42'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 otassa pura	25'50
Sulfat potassa 90/95 equivalents 48/52 per 1000 potassa pura	29'50
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	6'35
Superfosfat cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	7'40
Super osfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	8'25
Superfosfat a cal òssos 13/15 per 100	11'30
Escories Thomas 15/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/14 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 puresa	68'30
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	7'50
— — — 20 — —	2'70
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	17'05

Informació de Catalunya

Terrassa

El Centre de Dependents del Comerç i de l'Industria ha publicat el quadro de classes i hores per al curs de 1913 1914, el qual va precedit de les següents paraules:

«El Centre de Dependents del Comerç i de l'Industria té com un dels seus fins primordials el millorament de la dependencia terrassenca.

A aquest objecte, s'ha procurat organitzar unes ensenyances que, si de moment no tenen l'amplitut desitjada, son el fonament per a les futures Escoles Mercantils que les anirem bastint amb la cooperació dels dependents i amb l'apoi de les persones i entitats que tinguin simpatía per a la nostra obra.

Considerém per al dependent una gran necessitat l'assistencia a dites Escoles, que contribuirán a que posseeixi els suficients coneixements comercials, per a que pugui resoldre amb éxit qualsevullga missió que li sía confiada, esperant que'ls consocis se capacitarán de la seva utilitat i concorrerán a les nostres aulés.

QUADRO DE CLASSES I HORES:

Francés primer curs.—Dilluns, dimecres i divendres, de 9 a 10 de la vetlla.—Professor: don Joan Biosca.

Francés segón curs.—Dimarts, dijous i dissaptes, de 9 a 10 de la vetlla.—Professor: Mr. Adolf Cholme's, professor de «The Central School of Languages» de Barcelona.

Teoría de teixits.—Dilluns, dimecres i divendres, de 9 a 10 de la vetlla.—Professor: don Joan Mestres.

Taquigrafía.—Dimarts i dijous, de 9 a 10 de la vetlla.—Professor: don Josep Gasset Mach.

Ademés se donarán una serie de Conferencies sobre assumptes Comercials, Industrials i Mercantils, per persones competentíssimes que s'anunciarán oportunament.

Drets de matrícula.—L'assistencia a les clases és gratuita per als socis, devent pagar no abstant 3 pessetes per assignatura, que s'haurán de satisfer al fer la inscripció per medi de les papeletes que facilita la Comissió d'Instrucció i la Secretaría del Centre.

Els drets de matrícula se destinen a conservació i millorament del material de les clases.

Per a ésser matriculat se deu presentar el rebut de soci dels mesos d'agost o setembre, i ser major de 15 anys. Les fulles de matrícula serán del 1 al 10 d'octubre de 9 a 10 de la vetlla a la Secretaría de la Comissió d'Instrucció i Cultura.

Terrassa 25 setembre de 1913.—El president, Pere Sala; el secretari, Joan Rusca.

Sabadell

Per al consum públic d'aquesta ciutat, la setmana passada es varen matar en l'Escorxador Municipal, 31 badelles, 507 moltons, 183 anyells, 33 crestats, 141 cabrits, i 145 porcs; quin pès nèt va ésser el de 27.563 kilos i per a qual concepte l'Ajuntament ha de cobrar dels proveidors respectius, la quantitat de 6.648'03 pessetes.

—A consequencia d'haver establert l'Ajuntament d'aquesta ciutat, el pagament d'un reduit arbitre per al concepte d'inspecció sanitaria i marca amb tinta especial, a tots els caps de viram, cunills, etc. venint-se obligats a portar tots els expressats caps de bestiar destinats per al consum públic, a la secció d'inspecció sanitaría establerta a la Plaça Major, els venedors de gallina, dies enrera, es declararen en vaga, no portant, per a vendre, carn de gallina a les taules que de l'Ajuntament tenen arrendades.

Informació telegràfica

Madrid 6 de 12 matí a 9 nit

Lo d'En Sànchez

En presons militars ha tingut lloc avui el sorteig entre ls quatre fills menors d'En Sánchez per a veure quin d'ells és el designat per la fortuna per a anar a viure amb el senyor Pietro, gerent de la Companyía Electro-Química de Flix (Tarragona) que, com ja s'ha dit, oferí protegir un dels fills d'En Sánchez.

A presons han acudit Manolita i els tres fills varons de l'ex-capitá, acompanyada per una monja de les Trinitaries la primera i els tres nens en companyía d'un empleat de l'Asil de la Paloma.

Entre ells i l'ex-capitá s'ha desenrotllat la consegüent escena de besos i llágrimes.

El mateix Sánchez ha escrit en quatre paperetes els noms dels quatre fills menors i les ha diposiades en la gorra del més petit dels varons, que ha sigut qui n'ha tret una.

El favorescut ha sigut En Lluís, el segón fill de l'ex-capitá.

Ell será el que vagi a viure amb el senyor Pietro.

També és probable que la petita sigui enviada a l'administrador d'una companyía eléctrica de Carcagente, que té una filla de la mateixa edat que aquella i desitja educar a la nena de l'ex-capitá.

Aquest ha parlat avui a tots els fills exhortant-los a que sigin bons i treballadors.

El defensor d'En Sánchez, senyor Serrano Batanero, que ha assistit al sorteig, ha obsequiat als petits amb una espléndida berenada.

Les contribucions

En vista de les deficiencies que's ve notant i dels danys que's causaven a l'Hisenda pel sistema empleat per a la recaudació de contribucions, s'ha canviat el procediment per a l'adjudicació del servei.

Abans s'adjudicava l'arrendament al postor que s'oferia a fer la recaudació pel menor premi.

Les conseqüencies que s'han advertit en la práctica eren dues; que l'arrendatari li era onerós el contracte i acabava per renunciar-hi [illegible], al[illegible]-se en quantitat major que la fiança, o hábilment portava a recaudació executiva la voluntaria, indemnitzant-se, amb els recárrecs, en dany del contribuient i del Tresor.

Ara el sistema consisteix en dues bases: el premi de la recaudació és fixe, se determina en el plec de condicions, i la que augmenten els licitadors és la quantía de la fiança; com més grossa sía, oferirá més garantía en ses gestions.

L'Hisenda adjudica el servei per temps indefinit peró reservant-se el dret a rescindir el contracte després del primer any, i els perjudicis, si n'hi hagués, basten a indemnitzar-los la fiança.

S'ha iniciat ja aquest nou procediment en sa primera part, en dues provincies.

El dia 3 de l'actual se verificá el concurs per a la recaudació de Granada, pel premi de cobrança de 3'10 per 100 amb plec de condicions de 761,413 pessetes.

Se presentaren dues proposicions: una del senyor Ibáñez i Companyía, que oferia fiança per 875,000 pesseles. Per la provincia no hi hagué cap oferta.

Ahir, dia 4, se verificá el concurs a Sevilla, amb fiança mínima de 1.580,255 pessetes i 2'50 per 100 de premi de recaudació. Se presentaren quatre proposicions, adjudicant-se al senyor Fernández Escobar, que oferia fiança de 2.450,000 pessetes.

«La Epoca»

Els periódics que més íntim contracte tenen amb el president del Consell asseguren aquest matí que'l decret convocant les Corts el té ja firmat el comte de Romanones.

A aixó objecta «La Epoca» que un decret de convocatoria que's firma i no's publica no és tal decret de convocatoria; mentres no hi ha decret no hi ha convocatoria; i afegeix:

Per aixó i perque no veiem quina especie d'incompatibilitat por haver-hi entre'l fet de la publicació d'un Decret i l'estada a Madrid del president de la República francesa, ens inclinem a creure que aquest Decret, si no surt a llum avui o demá, és que no existeix més que en el propósit del Govern que ha donat a la circulació aquesta noticia senzillament per a contestar als liberals que afirmen que ni sisquera gosarán demanar-ho els ministres.

Altre dato és que'l comte de Romanones es cuida de que's dubti de la sinceritat del seu desig d'anar al Parlament quan les Corts no están ja convocades per al dia 13.

Parla ademés del fet de que'l Govern té aprovat el projecte de segona esquadra al que pública i terminantment s'ha oposat el senyor Gasset. Si aixó no s'aclarí anit i el senyor Gasset manté sa resolució, la crisi parcial s'ha degut plantejar.

La data que donen els periodistes íntims del Govern per a l'obertura de les Corts, és el dia 25 del que som.

Bagateles

El rei ha passat el dia caçant en els monts del Pardo, acompanyat dels marquesos de Viana, Nájera i Somerueíos, el duc de Bivona, el comte de Maceda i altres aristócrates.

A migdia els caçadors han esmorzat en el quarter de Valdelapeña.

El rei ha tornat a les sis de la tarde, i a rebut a diverses persones, entre elles al capitá d'infantería don Ferrán Torres.

Projecte aprovat

En el Consell de ministres celebrat anit va quedar aprovat el projecte per a la construcció de la segona esquadra.

Els republicans monàrquics

El banquet que ls seus amics donen a don Melquíades Alvarez no's celebrará fins el diumenge dia 19 del corrent.

Segons els organitzadors els comensals serán molts, se creu que ascendirán a uns mil, entre ells molts republicans respectables que actualment se troben allunyats de la política.

L'ex-dictador

Fins demá no tornará a Madrid don Antoni Maura.

Exposició

Les societats d'industries agrícoles han dirigit al ministre d'Hisenda una exposició, en la que's sol·licita la rebaixa de l'impost sobre sucres a 25 pessetes els 100 kilos, a fi de contribuir a l'augment del consum.

El ministre d'Hisenda té el propósit de presentar a les Corts un projecte relacionat amb aquest i altres peticions análogues.

Tempestat.-Desgracia

Bilbao. — Comuniquen de Sopuerta que se ha desencadenat una horrorosa tempestat acompanyada de trons i llampecs i una tremenda mániga d'aigua.

Un llamp caigué en una caseta en la que havíen refugiat 16 obrers de la mina Safo.

Un d'ells sofrí tan forta commoció que perdé el sentit.

«La conquista de Madrid»

«El Economista» acull el rumor de que la Canadienca se proposa arrendar els tramvies de Madrid, si es concedeix la prórroga de la concessió.

També es parla de que la Canadienca té en estudi la producció de força i el seu transport a Madrid des de la llacuna de la Sierra de Gredos.

La «Gaceta»

Publica:

Reial Ordre concedint diverses recompenses, que's mencionen, al personal de Marina.

Altra disposant que per al cárrec de president del Tribunal d'oposicions a cátedres, turnin tots els consellers d'Instrucció pública.

Anunciant concurs de places de mestras d'Albacete per a les alumnes de l'Escola del magisteri.

Relació dels plets incoats davant la Sala de lo Contenciós del Tribunal Suprem.

Designant per al desempenyo de les places de directora d'escoles d'adultes de Barcelona a les mestres que's mencionen: són 14 per a escoles i 2 per a aussiliars.

D'un banquet

La comissió organitzadora del banquet del partit reformista ha senyalat la data del 23 del corrent per a la celebració de l'acte; pregant que no més hi assisteixin els que acceptin en tota sa integritat les declaracions darrerament formulades en el Parlament pels senyors Azcárate i Alvarez.

El banquet se celebrará a l'una del dia i sols hi parlarán els senyors Azcárate i Alvarez.

L'entrada al recinte per als que no sien comensals se fará per invitació especial.

De Sevilla

Sevilla. — El Casino Militar ha tancat ses portes per falta de recursos a causa de l'ausencia de gran nombre de socis amb motiu de la guerra del Marroc i además per no tenir els medis de vida que sempre tingué i tenen societats del mateix genre en altres capitals.

El president de la Junta Directiva, general Zuleta, s'ha dirigit a diversos periódics comunicant-los la noticia i lamentant el tancement.

Accident ferroviari

Murcia. — En l'estació d'Algeciras ha descarrilat el tren que devía arribar a aquesta ciutat a dos quarts de deu del vespre.

Tres wagons han quedat fóra de la vía.

No han ocorregut desgracies personals.

Des de Murcia marxá un tren de socorsos.

Els aiguats

El desastre del Vendrell

En el ministeri de Foment s'han rebut telegrames del director general d'Agricultura, en que comunica que ha arribat a Vendrell, fent un detingut regoneixement en els llocs damnificats per les inundacions.

Les impressions del senyor Gallego son veritablement desconsoladores.

Anuncía que's disposa a redactar una memoria i formular un pressupost per a que pugui juntar-se al crédit extraordinari que'l ministre de Foment se proposa sol·licitar de les Corts per a atendre a totes les peticions de les provincies damnificades pels temporals.

Una ganga

Segons denuncia un periódic un antiquari de Madrid ha adquirit d'un particular un quadre d'En Velázquez que representa a En Calderón de la Barca, assegut al seu despatx escrivint.

L'antiquari ha donat pel quadre 500 pessetes i está en negociacions per a véndre'l a una casa de Nova York.

Ja n'hi donen un mil·lió i mig.

De Portugal

Badajoz. — Comuniquen de Portugal que a l'arribada del tren rápid a Lisboa la policía ha detingut a un subjecte nomenat Domingo Rodríguez que procedía de Río Janeiro.

L'esmentat subjecte desembarcá a Vigo, i segons se diu estava comissionat pel comité monárquic del Brasil per a atentar contra l'Alfons Costa.

En Domingo Rodríguez vingué acompanyat d'un nevot que's quedá a Oporto.

—També ha sigut detingut En Josep Valo en el moment d'entregar al director del periódic «O Intransigente» una carta anunciant que l'Alfons Costa anava a morir per l'explosió de dotze bombes que's llançarien contra ell.

En la declaració que prestá l'esmentat individu digué que li havía entregat la lletra un subjecte nomenat Abajá.

—Les festes per a commemorar l'aniversari de l'instauració de la República se celebrarán amb brillantesa.

Conferencia de Dret Internacional

A les deu del matí començá la sessió de avui de la Conferencia de Dret Internacional, baix la presidencia del senyor García Prieto.

Se discutí el tema «Conveniencia de la adhesió general de tots els Estats a la Conferencia de La Haya en qüestions de Dret Internacional privat.»

A tres quarts d'una s'aixecá la sessió.

A dos quarts de sis de la tarde anava a començar la recepció dels congressistes a l'Ajuntament.

Els congressistes espanyols han acordat donar un banquet als senyors García Prieto i Montero Villegas.

El viatge d'En Poincaré a Espanya

Bàndol

L'alcalde de Madrid ha publicat un bàndol en el que diu que dintre d'algunes hores arribará a aquesta Cort el quefe d'un Estat amb el que'ns uneixen llaços de sincera i patriótica amistat.

Afegeix que no creu necessari fer una crida a la sensatesa i cultura dels madrilenys, car és proverbial sa hidalguia hospitalitat.

Per aixó espera que M. Poincaré conservará de la capital d'Espanya un record digne de l'altesa dels sentiments dels seus habitants.

Els socialistes

La «Juventud Socialista», ha publicat un manifest protestant del significat que es vol donar al viatge de M. Poincaré.

Además, diu que l'actual president de la República francesa no és persona simpática, perque significa'l triomf de la reacció, sobre tot en l'ordre militar.

La rebuda

A l'andén de l'estació del Nord sols tindrán accés, quan arribi M. Poincaré, la familia reial, el seu seguici, el director general de seguretat, el Govern, els presidents de les Cambres, els ambaixadors francés i espanyol, els ex-presidents del Consell, els presidents dels alts organismes, el governador, l'alcalde, determinades personalitats franceses, capitans generals i generals amb manament a Madrid.

En les sales d'espera estarán els subsecretaris, directors generals i consellers municipals de París i Madrid que s'indiquin.

M. Poincaré arribará al Palau a les 11'30 del matí, acompanyat del rei, en carretela a la Grand D'Aumont, i entrará per la plaça d'Armes.

Dalt de l'escala principal estarán les reines donya Victoria i donya María Cristina i tots els infants.

Cubrirán l'escala els guardes alabarders i la música tocará la Marsellesa.

Els grans d'Espanya rebrán a M. Poincaré al peu de l'escala i més amunt els majordoms de setmana i gentils-homes.

M. Poincaré i la familia reial presenciarán des dels balcons de la plaça d'Orient la desfilada de les tropes. Accedint als desitjos expressats per representacions de totes les classes socials que desitgen ovacionar a M. Poincaré, acabada la desfilada de les tropes, es permetá alr públic acostar-se a la porta del Palau, per a lo qual es trencará a En Poincaré a Cartagena sortirá de Madrid el el cordó de forces.

L'anada a Cartagena

El tren reial que conduirá a don Alfons i Poincaré a Cartagena sortirá de Madrid el día 9 a les vuit del vespre, per a arribar allí tretze hores després.

Després de la sortida de M. Poincaré romandrá el rei a Cartagena fins el día 11 a dos quarts de set de la tarde que tornará a la Cort, a la qual arribará el día següent a dos quarts de deu del matí.

Els presents a En Poincaré

El director de la fábrica d'armes de Toledo ha arribat aquest matí a Madrid amb els presents que dit establiment oficial entregará a M. Pichon.

Per a l'esposa del president de la República francesa s'ha construit en la fábrica d'armes de Toledo una superba safata de plata repujada que va tancada en un artístic estoig de fusta fina forrada de satí blanc.

Acompanya a la safata una sentida dedicatoria escrita en paper pergamí.

Al president de la República se li regala una espasa i un ganivet de camp.

L'espasa és copia de la de combat de Felip II, que's conserva a la reial Armería.

L'empunyadura, de plata, és tota d'una peça i la fulla d'acer esmaltat.

Va tancada en un estoig de palocant amb aplicacions de metall.

En l'estoig s'inclueix una xapa amb la següent dedicatoria:

A. S. E. M. Raimón Poincaré, president de la República francesa, com record de sa visita a la fábrica nacional de Toledo, 8 d'octubre de 1913.»

El regal per a M. Pichon consisteix en un ganivet de camp d'acer i plata, análeg a altre d'acer i or que també es regalará a M. Poincaré.

Ambdós ganivets són copia de dagues del segle XIV.

Aquests regals hem pogut admirar-los en el despatx del president del Consell de ministres, des d'on els ha portat el director de la fábrica de Toledo al regi alcácer.

Lo que diu el comte

Després de contemplar els regals ens hem acostat al president per a demanar-li noticies i ens ha dit:

—Fins el dissabte no'm preguntin vostés de política, perque no hi haurá rés.

Aquests dies estem dedicats per complet a M. Poincaré.

L'única noticia que ha donat el president ha sigut la d'haver posat avui a la firma del rei un decret concedint la gran creu de Alfons XII al ministre de Justicia de Bélgica, M. Gesón de Wuart, qui ha prés part on les sessions del Congrés de Dret internacional recentment celebrat a Madrid.

Quatre noticies soltes

Han arribat representants dels principals periódics i agencies d'informació de París.

Tots els teatres han posat llotges a disposició dels periodistes.

—Ha arribat a Madrid un comissari divisionari de la policía francesa.

—El comte de Romanones, el senyor Albà i l'alcalde de Madrid han conferenciat per a ultimar els detalls de la rebuda a M. Poincaré.

—A Irún rebrán a M. Poincaré el governador de la provincia, l'alcalde i altres autoritats i la colonia francesa.

Els alabarders

Després de la missa a la Reial Capella, els alabarders han realitzat práctiques en les galeries i escales del Palau, amb l'objecte d'ester ben enterats del lloc de collocació que deuen tenir durant els dies que permanesca en el regi alcácer M. Poincaré.

Les reines donya Victoria i donya María Cristina han sortit a les galeríes per a presenciar part dels exercicis realitzats pels alabarders.

L'itinerari.-Desmentiment

Els diaris publiquen un itinerari molt detallat dels carrers per qué ha de passar M. Poincaré durant la seva estada a Madrid.

El ministre de la Governació s'ha afanyat a desmentir que siguin els carrers citats els que ha de recórrer M. Poincaré.

Més del viatge a Cartagena

El ministre de Marina ha conferenciat avui extensament amb el rei sobre la visita del monarca i del president de la República francesa a Cartagena.

El programa ja está llest.

El tren reial arribará a Cartagena el dia 10, al matí, i arribará fins el propi embarcader, de manera que no s'haurá de cubrir cap carrera.

A l'embarcader tributará honors al rei i a M. Poincaré una companyía d'infantería.

M. Poincaré i don Alfons se despedirán allí, embarcant el president de la República francesa en una falúa que'l conduirá al «Diderot», que, amb els altres cuiraçats francesos, estará fondejat fóra del port.

El rei, acompanyat del comte de Romanones, embarcará en una altra falúa, dirigint-se al cuiraçat «España».

El ministre de Marina se traslladará al «Carlos V», en unió del comandant de l'esquadra, almirall Pidal.

M. Poincaré visitará després al rei a bordo de l'«España», estant el monarca acompanyat del president del Consell, el ministre de Marina, el comandant de l'esquadra i el personal palatí.

El rei tornará a continuació la visita al president de la República francesa, a bordo del «Diderot», on se celebrará l'esmorzar.

Els dos quefes d'Estat presenciarán la desfilada de les dues esquadres.

A les quatre de la tarde salpará el «Diderot», conduint a M. Poincaré.

Com és sabut, el ministre de Marina, senyor Gimeno, a bordo del «Carlos V», acompanyará al president fins al límit de les aigües jurisdiccionals.

A la nit del 10 donará el rei un banquet a bordo de l'«España».

A l'endemá, al matí, visitará don Alfons, detingudament, l'«España», els demés navilis i l'arsenal.

A la tarde del 11 empendrá el rei el viatge de tornada a Madrid.

El ministre de Marina sortirá passat demá, a la nit, cap a Cartagena, amb l'objecte de poder rebre allí el tren reial.

L'hospedatge

El president de la República francesa se hostatjará al Palau en les habitacions que darrerament ocupá l'infanta donya María Teresa fins son matrimoni, que son sens dubte les que disfruten de millors vistes en la habitació de nostres reis.

Tindrá En Poincaré saleta, cambra, avanticambra alcova, quarto de bany, despatx i algún altre saló, adornats regiament.

En el Palau, també s'hostatjarán, ocupant els espléndids salóns de la planta baixa, nomenats del duc de Génova, perque els ocupá aquest princep quan la Coronació, el ministre de Negocis Estrangers francés M. Stephen Pichon, el quefe adjunt de son gabinet M. Villet, l'introductor d'ambaixadors M. Armand Mollard, el general Beaudemoulin, secretari general de la Presidencia; el coronell d'infantería Boulange, el tinente coronell Fenelón, ajudant de M. Poincaré, i M. Pognon, administrador de l'Agencia Havas.

Amb el president de la República vindrán además a Madrid el senyor Martín, conseller que fou en l'ambaixada, i el tinent coronell don Josep Rodríguez de Rivas, agregat militar a París.

A Toledo

El tren reial que conduirá a Toledo a M. Poincaré sortirá de Madrid el dimecres a les nou del matí i arribará a l'histórica ciutat a dos quarts d'onze. La tornada s'empendrá a dos quarts de cinc de la tarde, per a arribar a Madrid a un quart de set.

En el pont d'Alcántara de Toledo rebrán a En Poincaré l'Ajuntament d'aquella capital amb macers i les demés autoritats.

L'entrada del pont estará adornada amb tapiços. A un costat hi haurá una tribuna ocupada per les senyores de la població.

Entre les coses que s'exhibirán al president figurarán els «guiones» de don Joan d'Austria.

El carrer del Comerç per sos adornaments constituirá el «clou» de la recepció a Toledo.

L'esmorzar se celebrará en el saló d'esgrima de l'Alcáçar, quals parets están adornades amb una colecció de tapiços de Túnez propietat de la reial casa.

Se regalará a M. Poincaré un álbum amb les millors reproduccions de quadres del Greco i del Museu del Prado.

La ciutat de Toledo está disposada a demostrar sa vitalitat i que no és un poble mort i caduc com creuen alguns.

Madrid, engalanat

Son molts els edificis i carrers que están ja adornats amb motiu de la visita de M. Poincaré.

El carrer d'Alcalá i Porta del Sol son els llocs més engalanats, a excepció de les estacions del Nord i Migdía, per les que té d'arribar i marxar M. Poincaré.

Als pals del tramvía del carrer d'Alcalá s'hi han col·locat escuts d'Espanya i França als que serveixen de fons banderes de ambdues nacions entrellaçades.

«El Imparcial»

Publica en lloc preferent un article d'En Marián de Cavia, en el que, referint-se al viatge del president de la República francesa, diu en termes de broma que davant tantes mides preventives, qui ve no es M. Poincaré, sinó «Don Protocolo».

«El País»

En son article de fons, titulat, «La paz se impone», diu que en son próxim viatge M. Poincaré prestará un gran servei a Espanya i mereixería per aixó ésser rebut amb demostracions de simpatía si aconsellés a nostres governants la pau al Marroc.

Afegeix que d'algún temps a aquesta part a França predominen els temperaments pacifistes.

«La Monarquía»

El periódic «La Monarquía» publicará demá un número extraordinari amb originals de M. Poincaré, de diversos ministres francesos i personalitats espanyoles.

El comte de Romanones ha enviat unes quartilles que diuen aixi:

«Les cortesies oficials no tindríen valor sino responguessin a sentiments fervorosos de la multitut.

En va els governants d'un poble s'esforçarien per crear sentiments d'amistat entre dues nacions, qual simpatía no congeniaría.

El protocol careix de calor cordial.

En les aproximacions entre pobles, el cor no el posa la diplomacia sino el país.

Aquesta nota, que ja resultá a França amb motiu del viatge de don Alfons a París, es lo que caracteritza els preparatius de la visita de M. Poincaré a Madrid.

En el quefe de l'Estat veí, nostre país ve simbolitzada a França.

A França, no sols la festeja i l'admira el Govern, sino que l'estima i enalteix el poble espanyol.»

Arribada del general Lyautey i dels regidors parisencs

Amb mitja hora de retràs, o sía a les 2'28 de la tarde, ha arribat el tren que conduía al general Lyautey i als representants del municipi de París.

Des d'abans de les dues esperaven a l'estació l'alcalde de Madrid, quasi tots els regidors, alguns diputats provincials, el senyor Ruiz Giménez, qui ha baixat a la estació com a particular per a saludar als representants del municipi parisenc, car ho ha cregut un dever de cortesía per a correspondre a les atencions que fou objecte a París quan va anar a la cápital francesa presidint la comissió de l'Ajuntament de Madrid amb motiu del viatge del rei.

També hi eren el general Luque, el coronell Echagüe, que anava a posar-se a les ordres del general Lyautey i portava la missió de saludar-lo en nom del rei; l'agregat militar francès, els presidents de la Cambra de Comerç francesa i de l'Institu francès, l'ambaixador de França M. Geoffray, nombrosa representació de la colonia francesa resident a Madrid i molts periodistes i fotógrafs francesos i espanyols.

A l'arribada del tren s'ha dividit la comitiva, puix el general Lyautey ocupava un cotxe davanter del tren i els regidors del municipi parisenc altre cotxe al final.

Al baixar el general francès, el ministre de la Guerra espanyol l'ha saludat afectuosament i ha fet les presentacions del coronell Echagüe i del general Orozco.

Amb el general Lyautey venen el coronell Pellè, quefe del seu Estat Major, i el capità Benedic, el seu ajudant.

Al baixar els representants del municipi de París el senyor Vincenti ha saludat a l'alcalde de París, fent-se les presentacions consegüents.

Els arribats avui i els representants de les Cambres de Comerç franceses, arribats abans, s'han saludat molt efusivament, besant-se en les galtes i donant-se visques a França.

El senyor Ruiz Giménez ha sigut saludat pels regidors parisencs molt efusivament també.

Desrés de les presentacions s'han organitzat les comitives respectives en la següent forma:

El general Lyautey ocupava l'automòbil del ministre de la Guerra. El capità Benedic ocupava un altre carruatge amb el general Orozco, i en un altre hi anava el coronel Pellet, el coronel Echagüe i l'agregat militar francès.

El senyor Vincenti anava amb l'alcalde de París. El senyor Prast, amb el president de la Cambra de Comerç francesa.

Els regidors madrilenys i francesos ocupaven distints carruatges, traslladant-se al seu hostatge.

El general Lyautey s'hostatja en l'Hotel Pritz.

Aquesta tarde, a les cinc, será rebut pel rei el resident general de França al Marroc.

Obsequi

El comte de Romanones obsequiarà el dimecres al seu domicili, amb un banquet a MM. Pichon i Lyautey.

Hi assistiràn els ministres i els ambaixadors de França a Madrid i d'Espanya a París.

A l'Ajuntament

A dos quarts de cinc han arribat l'alcalde i regidors de París a l'Ajuntament escoltats per una secció de batidors de la guardia municipal.

Anaven acompanyats de l'alcalde de Madrid senyor Vincenti.

En la plaça de la Vila hi havía una secció de guardes montats.

L'escala estava adornada amb plantes. Hi havía una luxosa alfombra i estavan formats els porters amb casaca i agutzils.

Foren rebuts pels regidors madrilenys.

Immediatament passaren al saló de sessions.

L'alcalde senyor Vincenti llegí un discurs en francès, donant-los-hi la benvinguda.

L'alcalde de París i el president del Consell del Sena, li contestaren donant-li les gracies.

El senyor Vincenti posà a l'alcalde i regidors de l'Ajuntament de París, la medalla municipal de Madrid.

Després recorregueren els francesos totes les dependencies de la Casa de la Vila.

En l'«hall» foren retratats formant grupu amb l'alcalde i regidors de Madrid.

En automòbils, marxaren acompanyats del senyor Vincenti i els regidors madrilenys, a passejar pels carrers céntrics de la població.

Més hostes

Han arribat, procedents de París, els representants del Comerç, de l'Industria i de l'Agricultura de França.

A l'estació els han rebut les Directives de les Cambres de Comerç i de l'Industria i nombrosos comerciants.

Després de les salutacions i presentacions de rúbrica, en varis automòbils s'han dirigit al Palace Hotel, on posen.

Comissió

En la presidencia ha estat avui una comissió del Círcol de l'Unió Mercantil per a invitar al comte de Romanones i al subsecretari al banquet que l'esmentada entitat donar ádemá en honor dels delegats comercials francesos.

Probablement el president no hi podrà assistir i estarà representat pel subsecretari.

Des de París

Sortida

París. — El general Lyautey ha marxat a les 12'16 de la tarde, amb el sud-exprés, cap a Madrid, acompanyat del coronell Pelle i del capitá Benedic.

Amb el mateix tren han sortit cap a Madrid les comissions del Consell municipal de París i del Consell general del Sena.

Cap a Espanya

M. Poincaré ha marxat, a les deu de la nit, cap a Espanya, essent calurosament aclamat per una gran gentada.

La senyora de M. Poincaré ha pujat també al tren presidencial, del que baixará a Hendaya.

De Tolón

Diuen de Tolón que'l vice-almirall Lapeyre ha ordenat que ls cuiraçats «Voltaire», «Danton», «Mirabeau» i «Diderot» tinguin enceses demá les fogaines amb l'objecte d'estar preparats per a sortir a la tarde de Tolón amb direcció a Cartagena, on esperarán a M. Poincaré.

El president de la República embarcará a Cartagena en el «Diderot», en el que s'está enllestint el decorat i instal·lació de mobiliari.

Lo que diu la premsa francesa

Els diaris publiquen llargs telegrames de Madrid, donant compte dels preparatius per a rebre a M. Poincaré i parlant de la corrent d'aproximació franco-espanyola.

El «Journal des Debats» no dubta que les jornades del viatge presidencial, que avui comencen, contribuirán en gran manera a estrényer els llaços que, naturalment, uneixen a França i Espanya, peró recomana als dos Governs que's preocupin en primer terme de millorar les relacions comercials entre els dos paisos.

«Le Gaulois» publica unes declaracions fetes pel comte de Romanones al seu corresponsal particular, en les que's precisa, amb tota mena de detalls, lo que será la «entente» militar i comercial entre França i Espanya.

«Le Petit Parisen» diu que l'amistat tradicional entra França i Espanya se convertirá en «entente».

Reclama que l'amistosa intel·ligencia franco-espanyola sigui franca i sólida, peró cada hu a casa seva.

«L'Eclair» demana que França sigui cordial, però sense deixar d'ésser pràctica.

«L'Excelsior» diu que l'«entente» amical deu estar per damunt del canvi de firmes. No hi ha necessitat d'actes notarials per a que Espanya i França exterioritzin espontaniament l'unió de les seves forces vives el dia que aquesta unió sigui necessaria.

Arribada a Burdeus

Comuniquen de Burdeus que'l tren presidencial ha arribat a les 6'6 sense novitat.

A les 6'28 ha continuat el viatge.

A Marsan

A les nou del matí ha arribat el tren presidencial, sense cap incident.

A Mont de Marsan

De Mont de Marsan telegraffen que'l pas de la comitiva presidencia ha sigut saludat amb caluroses aclamacions per a M.M. Poincaré, Barthou i Pichon

Després d'una recepció a la prefectura, M. Poincaré ha marxat, a les 10'10, cap a Dax.

El Marroc sagnant

De Melilla

Melilla. — Ha fondejat a aquestes aigües el canoner «Lauria». Mentres creuava la costa compresa entre Tetuán i el Peñón, es sentiren diversos trets fets des d'un poblat. Resultá ferit lleument el mariner de guarda en el pont anomenat Bernat Sinda, que a l'arribar ingressá a l'hospital dels Dockers d'aquesta plaça.

Després del succés es regonegué minuciosament la costa, no trobant a ningú.

—En la posició d'Arruit s'ha presentat un soldat legionari d'Argelia, amb dues ferides greus, per lo que va tenir que ingressar a l'hospital. Procedeix dels llocs avançats del Muluya i des de Zeluán ha sigut traslladat en un cotxe de l'ambulancia sanitaria.

Un rumor.-El general Marina assassinat?

A primeres hores de la tarde començá a circular per l'Ajuntament el rumor de que el general Marina havia sigut mort a Tetuán, noticia que no havent sigut confirmada, donem amb tot genre de reserves donada la importancia que entranya.

Per a averiguar lo que hi hagués de cert respecte a aquesta noticia, ens dirigírem immediatament al ministeri de la Guerra, on ens manifestaren que no tenien cap noticia que's relacionés amb aixó.

Fins la Presidencia del Consell, on varis periodistes esperaven l'arribada del comte de Romanones arribá'l rumor relatiu a la mort del general Marina.

Quan arribá el comte de Romanones digué que conexia el rumor, peró que rés sabia sobres el particular.

De tornada altra vegada al ministeri de la Guerra, várem preguntar a l'oficial de guarda, qui ens va dir que també fins a allí havía arribat el rumor de que'l general Marina havía sigut assassinat per un moro de la policía indígena, peró que no's sabía rés oficialment.

Va afegir que la noticia deuría ésser un infundi, ja que avui mateix s'havía rebut en el ministeri un telegrama de l'alt comissari.

Rumor desmentit

El rumor telegrafiat anteriorment careix en absolut de fundament.

Al coneixe'l els periodistes hem acudit al ministeri de la Guerra, on ens han manifestat que és completament fals.

De Catalunya

Girona

El tránsit dels automóbils i altres vehicles és enorme, procedents de França, degut a continuar la via ferria interceptada amb Portbou.

Es creu que demà quedarà arreglada la via.

Es tenen noticies de nous danys causats als propietaris de Viure, senyors Rocalbe i Cullell, que han sofert enormes perjudicis.

Palafrugell

La junta municipal ha rebutjat el projecte de substitució de l'impost de consums.

Reus

Amb el tren de Tarragona de les 9'30 ha arribat el director general d'Agricultura, acompanyat del governador civil i inspector de policía. Fou rebut per les autoritats i distingides personalitats de Reus.

A la Casa Consistorial li fou mostrada l'espasa que portava el general Prim a Castillejos, i que està dipositada al saló de l'alcalde.

Informació de l'estranger

Arabia

Mascate. — Aquest matí ha mort el Soldá de Mascate.

El succeirá el princep Taimar.

Brasil

Rio Janeiro. — L'abordatge del vapor «Borborema» al remolcador «Guarani», de la marina de guerra, prop d'Ilha Gran, de que várem donar compte ahir, va tenir lloc a les tres de la matinada, a causa de l'espessa boira i mar agitada.

El «Guarani» va anar a fons rápidament, ofegant-se la major part de la dotació.

Segons xifres oficials, els morts són 32, entre ells un oficial i 7 alferes de navili.

França

Limoges. — A les pedreres de Marcillat ha explotat abans d'hora un cartutxo de dinamita, resultant 2 obrers morts i nombrosos ferits, alguns d'ells de gravetat.

DARRERA HORA

Madrid, 7 de 1 a 3 matinada

Més del viatge d'En Poincaré

Interviús i informacions

En Romanones ha celebrat avui nombroses interviús amb periodistes francesos.

«El Heraldo» publica diverses opinions sobre'l viatge d'En Poincaré.

En Romanones, diu: D'igual manera que en el régim aranzelari, la cláusula de nació més favorescuda és el fonament de tots els tractats de comerç, aixís en l'aspecte polític podem afirmar que tindrem sempre amb França la cláusula de nació més favorescuda en nostra amistat, sense que aixó elimini la possibilitat de que en el curs de l'historia els interessos nacionals exigeixen que aquesta cláusula s'extengui en el pervindre a altres nacions.

En Galdós es declara entusiasta de França, que amb Espanya tenen un interés comú a realitzar.

En Cajal diu que deduit per complet a investigacions propies es creu incapacitat per a disertar sobre política internacional. No obstant diu, que Espanya induptablement es troba en l'órbita d'acció de França i Anglaterra. El problema consisteix en sapiguer si convé afluixar o afermar els llaços que ens unixen amb ambdues nacions. Al Govern incumbeix resóldre-ho inspirant-se en sentit patriótic.

En Melquiades Alvarez, diu que'l viatge d'En Poincaré és quelcom més que un viatge de cortesía. Significa el comens d'una nova vida d'uns pobles als quals l'historia i el veinatje han forjar fonda simpatía a despit dels governs. Aquesta simpatía avui s'accentúa i va en camí d'ésser fraternitat. Aixi ho exigeixen els ideals de la civilització i els interessos d'ambdós pobles.

En Reverter, creu que'l viatge consolida el mutu afecte i garantitza les respectives prosperitats.

En Carracido, opina que Espanya deu abandonar l'actitut defensiva per a entrar plenament en la política ofensiva en totes les esferes. La visita d'En Poincaré representa'l pas decissiu per a sortir de l'aillament i entrar en la vida internacional. També es convenient l'amistat amb Anglaterra. La cultura actual la devem a França i a Anglaterra.

Ara comença a influir entre nosaltres la cultura alemanya que, fins fa un segle era completament desconeguda. Ens convé l'amistat amb Anglaterra que'ns garantitzi l'independencia dels nostres ports.

En Besada es declara partidari d'una intel·ligencia cordial am França, la qual pot realitzar-se amb mires elevades, pensant més amb la fusió espiritual que no pas amb el regateig d'interessos. L'únic perill de l'intel·ligencia está en la mateixa sombra dels elements mercantils d'abdugues nacions que pretenen concertar tractats que sols ens donarán molesties i disgustos en l'avenir. Deu tenir-se en compte que'ls productes francesos i espanyols son casi iguals.

Gracies

El ministre de Justicia de Bèlgica ha complimentat al rei, donant-li gracies per haver-li donat una creu.

Sessió de clausura

Presidint-la En García Prieto s'ha celebrat la sessió de clausura del Congrés de Dret Internacional, accordant-se celebrar el próxim a La Haya.

En García Prieto ha pronunciat un discurs de comiat.

S'han nomenat vice-presidents per a Espanya, En García Prieto, En Montero Villegas i el marquès d'Olivar.

AVÍS

Dimecres, día 8, inauguració del nou local

per als Grans Magatzems de Sastrería de

PANTALEONI G.NS

PORTA-FERRIÇÁ 13,

Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL Y TAMBE DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell - Mals de les cames

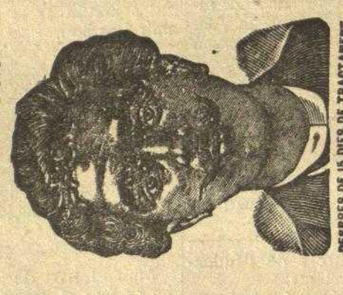

ABANS DE LA CURACIÓ

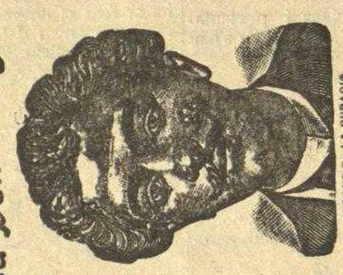

DESPRES DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedán (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impétigos, acnés, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarinàceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y eczemas superiors de las cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell será enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse AL SR. L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA

BARCELONA.—Senyors Vicens Ferrer y Cª, Princesa, 6; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—Senyors Fills de J. Vidal y Ribas, Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—Doctor Andreu, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — Senyors Uriach y Cª, Moncada, 20, drogueria; Societat Anònima, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. Josep Sagalá Estalella, Rambla de les Flors, 4, farmacia. (Centre d'especifics) —D. Viladot, farmacèutic.—D. Antoni Serra, farmacèutic.

MÁQUINES PER A FER GEL

NEVERES

DAVID FERRER I Cª S. EN C.

PASSEIG DE GRACIA, NÚM. 94

Barcelona

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors des de'l 3 per 100 anyal, en lletres a propietaris, industrial i comerciants des de'l 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usufruits, parts indivises, i sobre generos, panys carruatges i tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mónica, 4, entresol.

Esqueles mortuories: se n'admeten fins a les dues de la matinada

XAROP del Professor Girolamo

Polvos y catxets Pagliano (de Florencia)

EL MILLOR DEPURATIU Y REFRESCANT DE LA SANG

65 anys d'éxit creixent són sa millor recomanació

Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO

Se ven a les principals farmacies y drogueries

Unics agents a Espanya: J. URIACH Y COMPª - - Moncada, 20, Barcelona

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Societat Anónima

40 Sucursals amb teléfon a Barcelona i pobles agregats

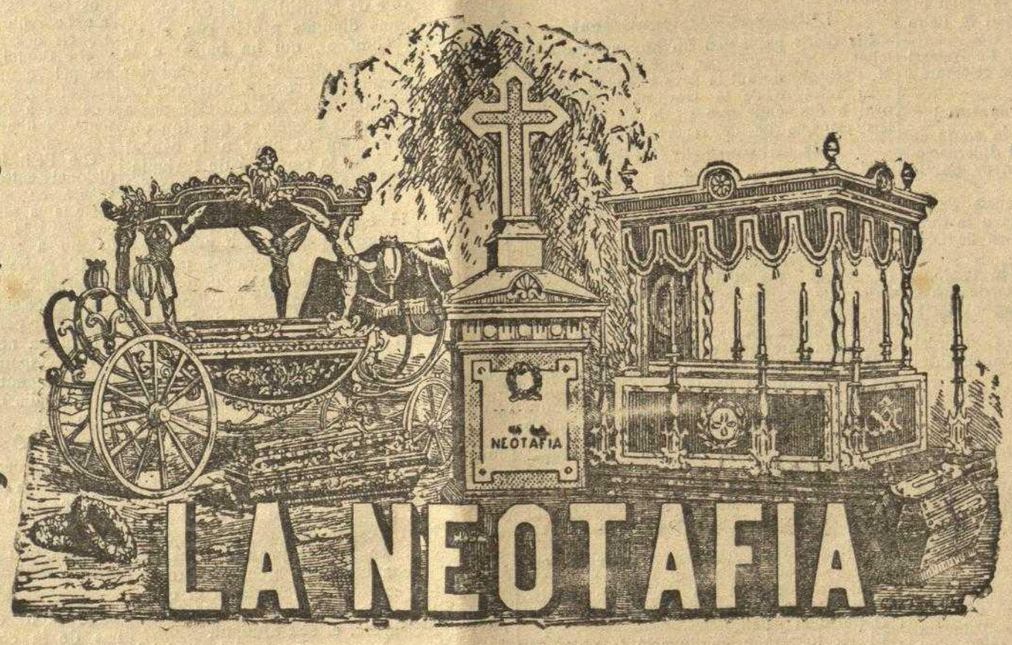

Enterros des de el més sumptuós al més modest; d'aquets des de 25 ptes.

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfon 397

Tallers, fábrica i cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691

Estufa de desinfecció, portátil a domicili, única a Barcelona

VARILAXINA

El mes modern laxant

Es composa de cinc laxants vegetals diferents, però d'acció equivalent. La seva acció es constant i idèntica. El còs no s'hi acostuma. No produeix irritació.

Dipósit: **A. Serra, Pelai, 9**